

בעזה"ת

מדריך הכשרות

— ירחון להתאחדות הקהלות —

כולל תשובות, מכתבים ובידורים בענין כשרות המאכלים

— — — — —
ב"ה. חודש תמוז-מנ"א ה'תשל"ד שנה א' קונטרס ג' (כרך א')
— — — — —

בפיקוח מוה"ר משה שמרן שליט"א
הגאב"ד דקהלתנו קהל יסודי התורה (מלפנים אב"ד דעברעצין)

יוצא לאור בהשתתפות הרבנים והקהלות ולומדי תורה
דעיר רבתי ניו יארק

וועד הכשרות

שע"י קהל יסודי התורה, ברוקלין, ניו יארק

הקרמה

יצאנו עכשיו במרוצת השנה למורה דרך בה"א הידיעה. בשביל כל דבר ודבר העולה על שלחן אחבי הצריכים שבע בדיקות ושבע חקירות וכו'. שצריך לכך: קפדנות, דייקנות, התמצאות מצד הטכני ואפילו המידע ועקביות המתמדת.

בעמדתנו על נקודה זו עלינו להביע תודה לה' אשר השגנו שלשה רבנים חשובים ומפורסמים אשר לבם כלב הארי ועיניהם כיונים על אפיקי מים צופיות על סדרי הכשרות, וכל דבר קטן וגדול עובר על ידיהם ממש. הם עומדים בתקיפות על כל תג ותג בכל ענפי ההוראה ובמיוחד בשטח הכשרות ללא כל נקיפת הלב. על כל דבר מאכל ומשקה.

בתקיפות גדולה נכנסנו לעניני וועד הכשרות לבלי להתחשב עם כל גורם אחר, ותהינה התוצאות אשר תהיינה הרבה מהרבנים אמרו, רק וועד הכשרות של רבנים בעלי מס"נ (ולא לשום פני' או ביוצט) יכול לפעול כאן, ולא לתת הכשרים, רק לפקח על הכשרות וכו'.

הוועד הכשרות הזה הוא בלתי מפלגתי ומשתתפים בו רבנים ואברכים יראי ה' מכל חוגי היהדות החרדית. ופונים אנו לכל יראי ה' להשתתף בכל פעולות הוועד ולהיות חברים בו.

חבר בוועד הכשרות מקבל בכל ב' חדשים הירחון היר"ל ע"י הוועד, שבו מפורט ומפורש כל פעולות הוועד, ומה שיתודע לנו בב' חדשים אלו, וגם יכלול מאמרים ואזהרות מגדולי רבותינו שליט"א.

עלינו לעמוד על המשמר ולעזור שלא יהי' קלות בשטח הזה. זאת תפארתנו אם כי הדבר כרוך בקשיים ואי-נעימות ולחצים וכו', אך מלאי אחריות כלפי עבודת הקודש שלנו אנו צועדים בעדיה לקראת הבאות בתקוה שגם הצבור יעריך את עבודתנו המפרכת ויעזור לביצור הכשרות ע"י דרישת המדריך שלנו, ולעזור לנו לקבל חברים בוועד וחברים בוועד הפרעלי. כך נוכל לבסס את היסוד של וועד הכשרות.

ואמת ה' לעולם אניד ושומר הבטחתו אשר הבטיח ע"י דוד עבדו. רגלי חסידיו ישמור ובו בטחנו אשר ברוב חסדיו כה יעשה עמנו, והבא לטהר מסייעין אותנו.

המערכת

VAAD HAKASHRUS

P.O. BOX 56

Brooklyn, N. Y. 11228

פאר אינפארמישן רופט:

הרב יעקב מושקוביץ

מחיר החוברת — 1.50 דולר

אין אָוונט פון 9 ביז 30:10

טלפון: 627-2378

דפוס ארטפס "מוריה"
MORIAN OFFSET COMPANY
100 JOHN STREET

אריסטון (פי סעודה גדולה) עתיד הקב"ה לעשות לעבדיו הצדיקים לע"ל,
וכל מי שלא אכל גו"ט בעוה"ז זוכה לראותו. (ויקרא רבה פ"י).
לע"ל הקב"ה מוציא כרוז כל מי שלא אכל בשר חזיר מימיו, יבוא ויטול
שכרו (קהלת רבה פ"א סי כ"ח).

מדריך הכשרות

ב"ה. חודש תמוז-מניא ה'תשל"ד שנה א' קונטרס ג' (כרך א')

התוכן

מכתבי תהלה
הקדמה
תרעא זעירא
מטרת הוועד
תשובות ובירורים
מהמתרחש בעולם הכשרות
מכתבים למערכת
חינוך אין כשרות אַמאָל און היינט
פעסטשטעלונגען
באַהאַנדלונגען

יוצא לאור על ידי

וועד הכשרות ד"קהל יסודי התורה"

— עפ"י מנהגי מרן הח"ס זכ"ע בבארא פארק —

ע"י כ"ק הגאב"ד אדמו"ר מזה"ר משה שטרן שליט"א

תרעא זעירא

ברוב תורות והלל לה' אנו נגשים אל הוצאת קונטרס השני של „מדריך הכשרות“. דבר זה לעצמו שיש באפשרותינו לקיים בעז"ה מוצא שפתינו להמשיך להדפיס קונטרסינו הנחוץ — מדין הנפש ומשמח הנשמה ומרהיב הלב — אשר על אף כל הקישויים העומדים בדרך כל העוסקים בדבר שבקדושה דבר ה' יקום לעולם, ונצח ישראל לא ישקר, ולא אלמן ישראל מאלו השותים בצמא רבדי חכמים ומבקשים דבר אמת בכל מחיר.

ודין גרמא שקונטרס א' נתקבל ב"ה באהבה בין שוחדי תושיה, והערצתו עלתה כפל כפלים מכל הסיכויים, כי דאו בו ברכה ונותנים בו תקוה כי ימלא את החלל הנמצא אצלינו בשדה הכשרות, אשר עד עתה אף אלו העוסקים בענין זה בינינו לא עצרו חיל לארגן מרכז עם כח פעיל ומסור להבהרת האמת לאלה השוחרים לאכול מאכל מהודר כשר ובלתי מפוקפק, והרוצים לידע הערכה מדויקת מזמן לזמן מהמתרחש בעולם הכשרות, והדורשים מרכז מאוחד אליו לפנות בכל מיני חששים ושאלות העולות מתוצאות התחדשות הטעכניק והתחכמות הכעמיסטען ליצירת מיני המזון והכלכלה, אשר בלי לעקוב אחר אופני הרכבתם ויצירתם אי אפשר שלא להכשל ח"ו בדבר פיגול, ובכל צעד ושעל הי' מורגש נחיצת מקום מאוחד כזאת.

וע"כ עתה כאשר העיר ה' את רוח אנשי ערך ויקרי רוח לעשות למען ה' ותורתו, ונתלכדו תחת דגל אדמו"ר הרב הגה"צ המפרסם מו"ה משה שטערן שליט"א אב"ר ור"מ דקהל יסודי התורה יצ"ו, ויכתבו ידם לה' להרבות פעלים לכתת רגליהם לתור לחקור בשבע חקירות ובדיקות אחר כל מאכל ומשקה המיוצר בבתי חרושת, אם מותר לעלות על שולחן יהודי מדקדק בכשרות אם לא, והכל שלא על מנת לקבל פרס אך ורק למען לזכות את הציבור החרדי, שכבר הוא צו השעה לענין נשגב הוה, רחב לבבינו לקראת המראה הזאת, ואמרנו מאת ה' היתה זאת, ומאתם יתד ופנה שיצא על ידם מכוח אל הפועל התייסדות וועד הכשרות בעז"ה.

וכאשר זכינו בעז"ה לזה הננו פונים אל אחבי' החרדים לדבר ה' ותורתו **עוררו נא התעוררו!** החלצו חושים לחזק את המרכז של וועד הכשרות, למען יוכל עמוד לנס ולתפארת הציבור החרדי ולשמש למקוד לא אחזב בכל עינינו בעיית הכשרות הדורשים פתרון והנצרכים לחקר ועיות. ונפרט בקשתינו ודדישתינו בששה פנים:

(א) אם שדבר מקובל הוא שכל ארגון חדש פונה אל רחבי הציבור אחר חיוזק והתעוררות, אבל נהפוך הוא במלאכת הקודש הזוה, החיוזק היותר פעיל הוא המערער המעורר (בלתי לה' לבדו) כי ממנו נקח לעבוד עבודתינו יותר בחזקה כאשר נראה שיש מי שמתעניין באמת בעבודתינו.

(ב) אל כבוד הרבנים הגאונים הצדיקים שליט"א יושבי על מדין, לעזור לברר את השאלות העולות מצד הדין אחר שנתברר צד המציאות, ובאם יש אתם עינינים מבוררים אצלם מכבר בעינינו כשרות נא להמציאם לידינו, למען להדפיסם או למען היות לנו לעינים.

ג) אל כבוד אקרו"ט דקהלות הקדושות להשתדל לעשות וועד מרכזי מכל הקהלות, וממנו יבחרו וועד הפועל אשר ינצח על המלאכה, כי מטרתנו אשר הוועד הזה שייך אל כל הקהלות החרדיות.

ד) אל אצילי ונדיבי בני עמינו לחזק אותו בתמיכת כסף להוצאת הדרך "לבד" אשר עולה בסכומים עצומים ומה' ישאו ברכה וחיים ושלומים מרובים עד העולם.

ה) אשר כל איש ירא וחרד ודאגת הכשרות דאגתו ונדבה רוחו אותו לקרבה אל המלאכה לעשות אותה יתקשר אתנו למען להיות לנו לאחיעזר ולאחיסמך וינוח דעתו מדאגתו.

ו) כל איש יחיד או ציבור אשר עסוק פה ושם בעניני בירורי כשרות ומחוסר כח לא יכלו להוציא מכח אל הפועל מחשבותיהם, נא להודיענו למען נוכל לעזור, ומיני' ומיני' תסתייע מילתא בעז"ה.

ואנו תקותינו חזקה כי ימצאו דברינו אוזן קשבת אצל קהל בני עמנו אשר כולנו יחד מצווים ועומדים במצות והתקדשתם והייתם קדושים. ובזכות התפשטות גבולי הקדושה יקרב לנו ה' את הגאולה, ביאת משיח צדקנו במהרה בימינו אמן.

מטרת הוועד

א) לבדוק בבתי חרושת מצרי מאכלות ומשקאות ולקבוע הבירור

כדלהלן:

1. אם ימצא בביח"ר אשר הכל על צד היותר טוב בלי שום פקפוק הן אופן ההרכבה כי לא בא בתוצרה שום חומר מפוקפק או לא בא מורכב עם שום חומר, והן באופני המכונות שלא נעשה בהם שום פעם דברים אסורים (ולא מושכר לקאמפאני אחרת שאפשר שמייצרת דברים אסורים כמו ששכיח), וממילא אין צריך שם שום הגעלה או משגיח — אזי נפרסם שמאכל שכזה כשר בלי פקפוק ותוקף ההודעה רק עד משך בדיקה השני'.

2. אם נמצא בביח"ר כי אופני ההרכבה מתאימים להיות כשר רק שצריך שם הגעלה מטעמים הנ"ל, אפי' אם יש שם השגחה, נפרסם את המציאות שמצאנו, ועל הקהל לרחק או לקרב את ההשגחה.

3. אם ימצא שגם על ההרכבה יש פקפוק או אם ימצא שום זיוף וכדו' מהתחכמות בעלי החרושת וכו', אזי נפרסם הפקפוק שמצאנו.

ב) לענות על השאלות העולות אצל כל יחיד מחמת חוסר ידיעה במין המאכל או המשקה שרוצה לשום במו פיו.

ג) לעמוד בקשר עם וועדי הכשרות בעולם הגדול ומכש"כ בא"י — לידע תמיד מהמתרחש שם, כדי להודיע לקהל קוראינו כאן. מכיון ששכיח הרבה פעמים שכבר הסירו ההשגחה מאיזה תוצרה, וטרם הגיעה הידיעה לכאן.

ד) להודיע הערות וידיעות חדשות בעניני כשרות, אשר נחוץ לידע למעשה.

המער כת

ב ש ע ר

בע"ה שהחיינו וקימנו הגיענו לזמן הזה שבאסיפת אברכי כוללים מפורסמים ומאוד חשובים יודעי תורה ובעלי מסנ"פ המבקשים לקחת על שכמם עול של וועד הכשרות וליילך מעיר לעיר ומכפר לכפר לערוך שבע בדיקות וחקירות — כי בנפשינו הוא — על כל מיני מאכל העולה על שולחן אחינו בני ישראל החרדים לדבר ה' ולתורתו. כי ענין הכשרות הוא כה מסובך וכה משובשת שדורשת עמל והתמדה גדולה לעקוב אחר כל חידוש הנהוג באחרונה במרכיבי המזון השונים והמשונים המעוררים חשד על מקוריהם ואין אנו יודעים כדת מה לעשות ולצאת יד"ח. לדאבונינו הרבה מסתמכים על סברות בעלמא או שמועות של מה בכך, זה אומר בכה וזה אומר בכה ואין להם באמת שום יסוד בהלכה הן להיתר הן לאיסור לא להקל ולא להחמיר ולבסוף לרוב המון העם נכשלים באין יודעים. וידוע לכל בקי קצת שיש נקודות קטנטנות בהרכבת המזון שיש בהם חששות רציניות שבלי לחפש אחריהם במאמץ ובהשקעת כח ע"י מומחים בעלי נסיון אי אפשר שיכאזו בבית תבשיל של איש המזהר אחר כשרות בהשקט ובטחה.

על יסוד דברים הנאמרים באמת ובצדק, וכל המבכיש את הנ"ל מבכיש את האמת, אנו מבקשים מכל קהלה נאה כמה שהיא להצטרף עמנו לעשות חיל לה' ולתורתו בכה רבים היפה. ובטוח אני בהסדי ה' וברחמי שמים שבעוה"ת עוד יעלה בידינו ע"י התאחדות וועד הכשרות של כל הקהלות הי"ו לפעול גדולות ונצורות על שדה הכשרות.

ועזבנה"ח ג' לסדר ולא יראו פני ריכם.

שנת תשל"ד פה ברוקלין יצ"ו

בהוקרה רבה,

משה שמרן

אב"ד דעברעצין יצ"ו

וועד הכשרות

דהתאחדות הקהלות בניו יארק ומכיוותי'

VAAD HAKASHRUS

1863 East 13th Street • Brooklyn, New York 11229

Membership Card מעמבערשיפ קארטע

Name השם
Address הכתובת
Tel. מלפון Year השנה
Signature חתימה

Yearly fee \$4.00 — Foreign country \$5.00

VAAD HAKASHRUS and the
RABBINATE (BETH DIN)
of GREATER PHILADELPHIA
7926 ALGON AVENUE
PHILADELPHIA, PA. 19111

ועד הכשרות והרבנים
בית דין צדק
דפילאדעלפיא רבתי

בס"ד א' ל'ס' זאת חקת התורה. תשל"ד לפ"ק. פה פילאדעלפיא .
שלמא דבא לגברא רבא , יד"נ הרב הגאון הגדול המפורסם
מו"ה משה שטרן שליט"א . מלפנים הגאדק"ק דעבראצין .
שמחתי לקבל קונטרס השני של הירחון מדריך הכשרות ור"פ דמ"ח
עבודה גדולה וקדושה העמסתם על עצמכם. המקום יהי' בעזרכם
לחקן בדקי הכשרות במאכלי ישראל קדושים. והנני בשמי ובשם ה-
ברי הרבנים המובהקים ביד"צ דפה"ק יצ"ו. לברך אתכם שחפץ ה'
בידכם יצליח להרים דגל הכשרות בכל המדינה. לטהר בני ישראל
לקבל קדושת ישראל.

אפרים אליעזר הכהן באמ"ו גאון ההוראה מהר"ש
יאלעס אבד"ק פילאדעלפיא רבתי .

RABBI F. ROSENBERG
Formerly
Rabbi of Debrecen, Hungary
1368—50th St., Brooklyn, N. Y.

חזקי' פייבל ראזענבערג
מלפנים אבדק"ק דעברעצין
רב דקהל אגודת אוב
ברוקלין, נ. י.

בס"ד ב' בהעלותך י"ג סיון תשל"ד לפ"ק .
שוכט"ס להמערכת קונטרסי מדריך הכשרות דעיר רבתי נ. י.

הקונטרס ב' מחדשי אייר - סיון הנשלח אלי בא לידי ובעיוני בו
עלו במצודתי ובדעתי הערות אחדות על הענינים המובאים בו - אך
אין עת האסף פה . וגם קשה עלי מלאכת הכתיבה וד' יחזקני ואי-
ה"ש אבוא בדברי בזמן היותר מוכשר . רצופה לשורות אלו הנני
שולח \$ 4 דמי חתימה לשנה . בד"ש ובכל חוחמי ברכות .

חזקי' פייבל ראזענבערג

RABBI JOSEF HERTZ

8, Don Josef Hanasi Str.

JERUSALEM, Israel

הרב יוסף הרץ

רחוב דון יוסף הנשיא 8

פניחיק ירושלים תוכביא

בעזרה. פיעה"ק ירושלים ת"ו י"ג סיון תשל"ד לפ"ק
 למע"כ האיש הדגול מרבבה. עומד בפרץ וגודר. זוכה ומזכה
 את הרבים כש"ת הרה"ג המפורסם וכו' מוהר"ר משה שטרן שליט"א.
 ואחזות ארעהו וועד הכשרות הי"ו.
 שלומים מרובים. ברגשי כבוד והערכה הנני בזה בלוחות כתובים
 לאשר קבלת קו"ב שהוצאתם לאור עולם. ואשר בשם מדרין הכשרות.
 אשר קבלתיו היום. תשואות חן חן על פעליכם הגדול בזיכור הרבים
 למען אשר לא ישלחו ח"ו אפי"ב עם של אכילת איסור אשר גנאי
 הוא לאוכלו כמבואר בשבת י"ב ע"ב ובגיטין דף ז' ע"א. יעו"ש
 בתוס'. ועי' בתולדות יעקב יוסף פ' נשא עה"פ למה רגשו גוים
 ד"ה ובה עיי"ש. ואשריכם ואשרי חלקיכם שמתחת ידיכם יוצאים
 דברים אלו לזכות את הרבים. וזכות הרבים תלוי בכס. וכעת רצוני
 לעורר דבר שלענ"ד דבר מכשול גדול הוא. אשר אנשים קונים עופות
 מוכשרים לגמרי אחר ההדחה והמליצה וכו'. ואין בו חסרון אלא
 בישול. וראיתי ונוכחתי אשר מכשול גדול הוא. כי לרוב הבשר. וכן
 בגלל מהירות אין מדיחים היטיב. וכן המליצה אינה ע"צ היותר
 בסוב. ואם בקולי ישמעון. אשר לחזור לימים קדמונים להיות כל אחד
 ואחד ידיח הבשר וימלח בעצמו. ואז אפשר להזהר לעשות הכל ע"צ
 הכשרות בלי חשש ופקפוק. וכעין זה בשו"ת אבני נזר או"ח סי'
 שע"ב שכתב לגבי המנהג שלא כאו"א אופה המצות לפסח לעצמו רק
 אחד אופה למכור יעו"ש היטיב. וכ"ש הכא שמכשול גדול הוא. וידו-
 עים דברי החת"ם וצ"ל חדש אסור מן התורה. ויהא רעוא ואימר
 מילין דיתקבלון. והי' זה שכרי. ובזכות מצוה גדולה זו נזכה
 לאכול במהרה מן הזבחים בביאת גו"צ ובבנין בית מקדשנו.

דיידכם דו"ש מברככם בברכת הצלחה רבתי וכל טוב סלה

חותם בברכת המצוה מרחוק מקום ומקרב הלב

יוסף הרץ

RABBI ISAAC EICHENSTEIN
OF CONGREGATION ATERES ZVI

63-34 99th Street
Forest Hills, New York 11374

יצחק אייזיק אייכענשטיין

אב"ד ור"מ קיוויאשד
רב דקהל יראים עטרת צבי
פארעסט הילס, נ. י.

ד' שלח , התשל"ד

ב"ה

שלו רב לאוהבי תוה"ק המתעסקים בחוליין על
טהרת הקודש וכו' ועד הכשרות עליהם יחי'.

הגיעני קונטרס מדריך הכשרות ועברתי עליו בשום לב. ואמרתי
יהי ד"א עמכם ובכל אשר תפנו תצליחו. הגם שהענין מקושר בנסי-
ונות אשר לא תוכלו לשער בהתחלתו וצריכים לסייעתא דשמיא לה-
חזיק מעמד ומצב. מלחמה ממש פנים ואחור. אמנם מובטחני בנושא
הדגל ה"ה הרה"ג אב"ד דעברעצין שליט"א שלא יחת ולא יסוג אחור
מכל דוחק ולוחץ וחפץ ד' בידכם יצליח. ר"פ דמי חתימה, ואחתום
בכל חותמי ברכות והוקרה רבה לכל העוסקים באמונה,

ה"ק יצחק אדיק אייכענשטיין

RABBI NAHUM M. PERLOW
1621 - 46TH STREET
BROOKLYN, N. Y. 11204

נחום מרדכי פערלאו

באאמו"ר הנח"ק האי"ש וללה"ה

מנאָוואַ-מינסק

יום ה' פ' בהעלותך ט"ז סיון תשל"ד.

א"כ מעלת חברי ועד הכשרות ובראשם ידיד נפשי הרה"ג המפורסם
דפקיע שמי' בהוראה וי"ש הר"מ משה שטרן מדעבראצין שליט"א.
צרופה כאן המחאה תמורת חוברתכם "המדריך" לענייני כש-
רות ואמינא לפועלי אמת שתהי' פעולתכם אמת וחפץ ה' בידכם
יצליח. להיות לתלפיות שהכל יפנו אליכם לעזור להם בשאלות
וספקות במיני ההזנה החדשים המצויים בימינו. ויישר
חיליכם ברוב עוז ושלום. ידידכם נחום מרדכי פערלאו

הישיבה מנייטרא

YESHIVA FARM SETTLEMENT

MOUNT KISCO. N. Y.

RABBI SALOMON UNGAR
DEANTELEPHONE:
MOUNT KISCO 6-8746שלי משה הלוי אונגאר
ראש ישיבה

ב"ה ד' לס' מה טובו אהליך יעקב תשל"ד לפ"ק .

היום קבלתי המדריך השני והנני שולח רצוף שעק על סך \$4 ויהי נועם ה' עליכם להרבות קדושה וטהרה בישראל בפרט בדברים הנוגעים אל אכילת האדם שהוא יסוד קדושת האדם כמבואר בסה"ק וכל עמל האדם לפיהו. וזכות זיכוי הרבים יעמוד לכם ולכל העוסקים בה באמונה כעתירת דו"ש באהבה .

ה"ק שלו' משה הלוי אונגאר
ברכת ד"ש ביותר הכבוד לכ' ההגה"צ מוהר"ם שטערן שליט"א
האבד"ק יסוה"ת בברוקלין שליט"א העומר בראש הוועד .

RABBI S. B. GRUNBERGER
RABBI OF CONGR. ADATH CHASAM SOFER
21 BENNETT AVENUE
NEW YORK. N. Y. 10033

שמחה בונם גרינבערגער
מ. ראבי"ק פרעשבורג יע"א

ב"ה שוכט"ס לכ' הרה"ג שליט"א .
מכתבו קבלתי וכאשר אמרתי לו ע"י הטלפון כי מוקף טר-
דות אנכי אין בכחי לבא להאריך במכתבים רק אקצר ואומר יה"ר
שתשרה שמינה במע"י וזכות הרבים יהי' תלוי בכס. בתור מזכים
וגם אני אצרך בהסכמתי לרבר רבה מצוה רבה דרבים וחפץ ה'
בידכם יצליח להציל את הרבים ממ"א ולזכותם בכשרות ברצ"ה
בדרכיכם .
ידידו ורוש"ת ה"ק שמחה בונם גר"ב

RABBI EFRIAM GREENBLATT

5556 BARFIELD ROAD
MEMPHIS, TENNESSEE 38117

PHONE 682-3291

הרב אפרים גרינבלט

מחסיט, טנסי

תשובות ובירורים

מכתב יג

ר"ח תמוז תשל"ד.

ב"ה שלו' רב וכט"ס למתעסקים בדבר מצוה להוציא ירחון נחוץ מאוד בשם "מדריך הכשרות". קבלתי חוברת ב'ורצוף דמי מינוי \$ 4 לשנה. תחזקנה ידיכם וירי הציבור שילמדו מהירחון "דברים נכונים".

(א) בדבר רפואה בפסח אם יש בו חשש חמץ. נא לעיין בשו"ת אגרות משה אורח חיים ח"ב סי' ע"ב.

(ב) מה שהובא ממדרש הלפיות להחמיר בייך שהסתכל עכו"ם. איך הדין אם הייך מבושלי? וכ"כ לברר אצל בית חרושת לייך "קדם" אם הייך שלהם מבושל דאם לא יש להזהיר שלא לשתות בבית כנסת שמי שלא נזהר בשבת נגע בזה.

(ג) בדבר בקבוקים של קפה איך מותר להשתמש בלי טבילה. נא לעיין מה שכ' בזה בשו"ת אגרות משה יו"ד ח"ב סימן מ' טעם להתיר.

(ד) ואחד אמר לי שאסור לנקות כלים בסבון שנעשה מחלב. ול- כאורה האיסור הוא באכילה ממש אף שנפסל מלאכול הכלב. ולא לרחוץ כלים. וכבר דן בזה ג"כ שם באגרות משה סימן ל'.

(ה) משחת שיניים שיש שם חשש איסור כיון שיש בהם רק טעימה ולא בליעה הבאתי בספרי שו"ת רבבות אפרים שכעת עומד בדפוס מאוד אבקש להדפיס מכתב זה ובפרט המודעה בענין ספרי ואני מודה לכם ומאחל לכם הצלחה. הדורש שלומכם הטוב בכבוד התורה ולומדה ובכבוד מחזיקי הכשרות. הרב אפרים גרינבלט שו"ב.

המעוניין יפנה אל המחבר

בימים אלו עומד לצאת לאור

שו"ת רבבות אפרים על או"ח

RABBI E GREENBLATT
5556 BARFIELD ROAD
MEMPHIS, TENN.
38117

מכתב יד

וּס א' לפ' שלה בשנת לישועה קדובה לפ"ק .

שלמא רבא מן שמיא אל כבוד הרה"ג המפורסם בשערים מצוינים בהלכה כש"ת מהר"ר משה שטרן שליט"א העומד בראש וועד "המדריך הכשרות" לזכות את הרבים . אחדשוה"ט . מעשה בכל יום שאנשי שלומנו החדדים לדבר ה' ני"ו עושים מחות ונותנים קידושים בבתי כנסיות ובבתי מדרשות . ומכבדים ת המסובים בכל מיני משקאות (בראנפּעץ) בלי הכשר ויש בהם מה ספקות ומחמת חסרון ידיעה מכילים את הרבים . מה טוב הי' הציץ שכמו שמהדריך בכל מיני מאכלים שיהי' בתכלית הכשרות :מו כן במשקאות יין שרף . מהנכון שלא יביאו לבתי מדרשים רדים רק משקאות בהשגחת רב מובהק וידוע . ואם אפשר גם אצל תונות וסעודות בר מצוה . וכדי להסיר מכשול גם מבתי היראים . ה טוב הי' לברר ולפרסם איזה מן המשקאות (בראנפּעץ) כשר לי שום פקפוק . - היות שהרופאים החליטו שעשון ציגארעטן ורם לכמה חולאים ר"ל עד כל כך שהממלה הכריחה את בתי 'הרושת לדפוס על כל חבילה של הציגארעטן בגלוי ובברור . 'העשון מסכן את הבריאות בנעו-יארק . ובמקומות אחרות ציעו לעשות חק שבכל מקום ציבורי יהי' אסור לעשן או על יל פנים צריך לקבוע מקום מיוחד להמעשנים . הטעם שאפילו אם יחד אינו מעשן רק הוא נמצא בחדר שבו מעשנים . העשן מזיק 'בריאות . וגורם ג"כ חולאים ר"ל . חז"ל אמרו במס' חולין דף ו . המירא סכנתא מאיסורי . ובודאי חובה הוא על הרבנים הג' זליט"א להזהיר שכל מי שמעשן עובר על מצות עשה של ושמרתם גאוד לנפשותיכם וגם על כל תשחית דגופא וממונה . וחוף מזה זהראוי לאסור לעשן בבתי מדרשות והמלמדים בישיבות . כדי זלא לגרום נזק . וחולאים ר"ל לאחרם שאינם מעשנים . ואין וח להם ריח העישון . מי שאינו שומע לעצת והחלטת הרופאים . מפקיר את בריאותו ילך למקום שהוא רוצה ויעשן . שלישית . יש גבינות עם הכשרים אבל ההכשר הוא רק משעת גיבוך ולא גשעת החליבה . ותימה על הרבנים שמכשירים אעפ"י שנעשה מחלב נכו"ם . כמה וכמה נשים וגם אנשים שאינם מבינים כל כך בלשון זק' חושבים שהם כשרים גם למהדריך לשתות רק חלב ישראל . צורך זשעה לפרסם ברבים באידיש ובאנגלית שהגבינות אלו אינם כשרים ליראי ה' רק בהשגחה משעת החליבה דווקא . וידקדקו על זה . באחד הימים ראיתי את ה"מדריך הכשרות" מונח בכלי אשפה . זשבתי לעורר שאסור לכולי עלמא לבזות קונטרסים כמו ה"מדריך זכשרות" . שבו נמצאים דברי תורה והלכות וצריך לגונזם כבוד .

חפץ ה' בידכם יצליח להגדיל תורה ולהאדירה
הדורש שלומכם תמיד

יעקב קאליש

ב"ה

אל מערכת וועד הכשרות בנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א.
 תהלה לא-ל שיצא מכה אל הפועל וועד בעניני כשרות בקהלתינו
 דבארא פארק מה שלא הי' עד הלום. תחת השגחת ופקוח יראים
 ושלמים העוסקים בצרכי צבור באמונה שלא ע"מ לקבל פרס ישלם
 ה' פעלם. וכל מי שיש לו איזה שאלה או נידון בעניני כשרות
 יכול לפנות אליהם וימצא מבוקשו בזמן קצר בע"ה.
 והנה אני כותב עכשיו בנדון "סימילאק" שנותנים לשתות לתינו
 -קות. והגם שיש עליה הכשר מן ה' (ט) נותנים הכשר על מאכלים אע"פ
 שיש בחוכם חלב עכו"ם מ"מ כיון שיש פוסקים מובהקים בהוראה
 שאוסרים חלב עכו"ם באיסור גמור אפילו להדריך להגעיל כלים
 כדאייתא ביו"ד סי' קט"ו ס"א בהגה חלב של עכו"ם אוסרת כלים
 שנתבשלה בהם כשאר איסור אע"פ שאינו רק ספק שמא עירב בה
 דבר טמא. לא כל הרוצה לסמוך על המקילין יכול הוא כדאייתא
 בחולין דף מ"ג ע"ב דמאן דאזל אחר קולי ב"ש וקולי ב"ה רשע.

ושנית דאפי' המתירין חלב עכו"ם מטעם הידוע להם כתבו שראוי
 לבעל נפש להחמיר לשתות רק חלב ישראל כידוע להמעין בדבריהם
 ולכן בעיר רבתי ניו יארק ובפרט בבארא פארק שהוא עכשיו בדו-
 רינו עיר ואם בישראל. שיש חרדים לאלפים ורבבות הרוצים לד-
 קדק בענין זה. החיוב מוטל על כל מי שיש לאל ידו לעשות או
 לסייע לעשות. ואין לך דבר שעומד בפני הרצון. לעשות סימילאק
 תחת השגחת יראים ושלמים מחלב ישראל דוקא כדי להסיר מכשול.
 וזכות הרבים תלוי בו. ולמה לא נחוש על נפש בנינו ובנותינו
 גם על עניני רוחניות ולא רק בעניני גשמיות ולא תהא כהנת
 כפונדקית. ובזכות מה שנשמור עצמינו ובנינו ובנותינו ממ"א
 נזכה לאריסטון שעתיד הקב"ה לעשות לכל מי ששמר עצמו ממ"א
 בעוה"ז כדאייתא במדרש רבא.

החותם למען ואהבת לרעך כמוך

אהרן הלוי אלבוים

הערת המערכת

אנו מעוררים ע"ז בחלק „פעסטעלונגען" ואנו מקוים שדברי מע"כ
 נ"י יעשו רושם לגרום התעוררות הראוי בענין הנשגב הזה.

מכתב טז

ג' בהעלותך חשל"ד לפ"ק פה ברוקלין יצ"ו

כבוד המערכת שליט"א.

שלו' וכל טוב,

אחדשה"ט הנני בזה להביע לכם שמחתי ותודתי על פעולתכם הנשגבה
 יישר כחכם וחלכם. צלח ורכב על דבר אמת.

אחרי הדיון עם כמה בני תורה אודות ירחונכם. באנו לסיכום לכ-

מה פרטים. לא באנו ח"ו כמפגיע בעבודתכם החשובה. אדרבא להעיר להטיב. ולחזק נאמרו הדברים. היות "המדריך" ראה אור הרפוס רק פעמיים. עדיין לא מבורר תכניתו וסידורו הרגילי לדעת מה בד-עתכם הרמה להבא...

(א) תכליתו ידוע ומכ"ש נחיצתו ובכך הלא למותר יחשב להעתיק חלק גדול מכל מכתב שמפרסם דבר נחיצתו. המפורסם אין צריך ראי' (מלבד מכתבי תהלה מגאוני זמנינו שליט"א שכנראה באו בתור הסכמה וחיזוק). כ"ש שמכתבים למערכת בלי שום לימוד או ידיעה לרבים. אין תועלת בהדפסם. ההעתקה תהי' רק מה שנוגע להשאלה או הודעה לרבים.

(ב) מה טוב ומה נעים להרכיז כל השאלות תחת שתי או שלש כותרת מה שבידכם לפתור או שיש מדע בנוגע להשאלה יודפס בפרק או סימן מיוחד תחת שם הראוי לו. בלי שם השואל. שכמובן מאליו אין נ"מ בדבר. ומה שמונח בספק יהי' בסניף אחר תחת שם אחר, כגון "דברים הצריכים עיון" כעין זה. כראות עינכם. דאל"כ יהי' כספר חתום מבחינת "זעיר פה זעיר שם". סיפוק הנפש נובעות רק מדברים המסודרים. באופן כללי כל הספיקות שנדפסו עד הנה כבר ידוע. נשנו ונשלשו בלי שום פתרון. וא"כ מה הועילו חכמים בתקנתם.

(ג) הזהרותיכם (הוודאית) יש לה חשיבות רב (אף המפורסמים כבר). יהי' ג"כ מרוכז ומאודגן. לא תחת מכתב זה הערת אגב (עיי' דף מ"ט תחת מכתב ט הערה נחוצה מאב"ד דקראסנא שבא רק בתור אגב) ותחת מכתב שני הערה אחר. עשירים במקום אחד וגו' ואי אפשר לרכוש ידיעות רק תוך חיפוש ועיון בכל דף ודף. (ד) בעזרת השי"ת כשיהי' לכם תוצאות החלטים וידועות ממשיות בעניני מאכל ומשתה תהי' מסודר יפה בדף אחד כמובן. איננו אומרים. קבלו דעתינו. מה אנו ומה מעשינו להתערב בת-כנית ירחונכם. ועל כולם אהבת הענין והצלחתו. אפשר שדברינו צריכים עיון קצת.

ברגשי תודה. וברכת הצלחה.
מרדכי הכהן פרידמאן

הערת המערכת

מאד הי' לנו למשיב נפש מכתבו הנעים והלואי שכמותם ירכו מעוררים אז נדע כי דרכינו צלחה בעז"ה.

ולמעשה א"כ את מכתב מע"כ נ"י הבאנו במילואו מפני תוכנו הנחוץ והמאלפת אבל להבה קבלנו עצתו לקצר בכל מה דאפשר ובענין סידור ושיפור הירחון אכן באמת נצרכים אנו עוד לכוחות מתנדבים הבקיאים היטב בענינים אלו וכך באמת נצרך עשרות בע"ב אשר יהיו מנצחים על המלאכה הכבידה אשר קבלנו עלינו. ואנו תקותינו לה' שהקהל הרחב יבין נחיצתו הענין הנשגב כמו מע"כ נ"י ויתנדבו בלב שלם לקרבה אל המלאכה לעשות אותה.

מכתב יז

יום ד' לס' בהעלותך את הנרות תשל"ד לפ"ק פה ברוקלין יצ"ו
 שלו' לחבורתא קדישתא. החשובים והרמים. העומדים על הפ-
 קודים להזהיר הגדולים על הקטנים. בענין כשרות המאכלים. ועל
 צבאם הה"ג המרביץ תורה לעדרים מפורסם בשער בת רבים כש"ת
 מוהר"ר משה שטרן שליט"א אב"ד דקהל יסודי התורה בבאר
 פארק. איש אשר כברכתו יברך אותם ממרומים.

אחדשה"ט באתי להביע שמחתי על השמועה הטובה אשר הגעני שמצאו
 אנשי חיל ידיהם וייסדו וועד הכשרות לפקח בענייני מאכל ומזון
 אשר בשרה זה לדאבונינו גדלה ההזנחה ופרוץ מרובה על העומד .
 ויקבצו את כל אוכל בערים ושמרו לידע ולהודיע כשרות וסמכות
 כל מאכל אשר יאכל וכל משקה אשר ישתה - ואמרתי אף אני אכתוב

ידי לעזרת ה' בגבורים והברכה אחת לי יהי נועם ה' עליכם
 ותשרה שכינה במעשה ידיכם חזקו ואמצו ועשו חיל בבית לחם
 ומצדיקי הרבים יזהירו ככוכבים לעולם ועד.

אגב ביאתי אמרתי להציע לפניכם מה שקשה לי וישרוני כליותי
 על זה - דכירנא מה לפנים זאת בישראל איך החמירו בענין הה-
 שגחה יהי' מי שיהי' הבעה"ב "השענסער יוד" שבעיר בעת שפתח
 מסעדה או יצר שום דבר מאכל לא קיבל הכשר מהרב דמתא אם לא
 הי' משגיח תמידי בבית תעשי' שלו (ובכמה מקומות היו המפתחות
 מונחות ביד המשגיח) שכיון שיצא אדם לרשות הרבים לעשות מסחר
 ממיני מאכל צריך בדיקה אחריו כי אדם בהול על ממונו ונוגע
 בדבר הוא ואינו נאמן להעיד על כשרותו וביותר צריך זירוז
 במקום שיש חסרון כיס . וכאן באמעריקא עולם חדש ראיתי אין
 משגיח ופיקוח לא במסעדות ואף לא אצל קעטערערס שעל כל שמחות
 אין שואל ואין מבקש ואין איש שם על לב לדרוש השגחה . רק

רואים שאינו הולך בגלוי ראש והוא שומר שבת די בזה להטות
דעת הקהל והרי הוא כשר שבטבחים ואין בודקים מן המטבח
ולמעלה. והאם אכשרי דרי כאן באמעריקא. ואין רצוני להאריך
 עוד והמבין יבין עד היכן הדברים מגיעים . ובכן רבותי אולי
 תוכלי לפתור הבעים שלי שמתקשה אני בה זה כמה .

הרב ח.א.ה.

הערת המערכת

באמת כמכם כמני את הכאב הזה אנו כואבים (וגם נבשר למע"כ

שליט"א כי קבלנו כמה מכתבים בעניינה) אבל הוא הנתנת אשר פליאה דעת ממנו למה יחפוץ בהעלם שמו (וכן כל אלה הכותבים בעניין הכאב הזה) אדרבה יזעקו מרה בקול חוצב להבות אש ואם דעת הקהל יתגברו אזי יכרחו בעלי המסעדה והמלונים ועוד לכוף תחת דעת הקהל ואנו מצדידינו מוכנים בלב שלם לשלוח בלי בצע כסף אנשים אשר יפקחו מפעם לפעם על המקומות הנ"ל אבל כמובן בלי לחץ הקהל לא יניחו אותנו לדרוך על מפתח ביתם ע"כ נחוץ מאוד לצאת מן ההסתר אל הגלוי.

מכתב יח

אסרו חג שבועות השל"ד

לכבוד וועד הכשרות הי"ו

הנה אתמול קבלתי המדריך שלכם ומאוד נהנתי לקראתו. שהייתי מצפה עליו כבר מהתחלת חודש אייר בכליון עינים, והראי' לזה היא שכבר הישגתי עבורכם ששה מעמבערס ועתה אני שולח לכם עוד שני מעמבערס ונא לשלוח להם במוקדם האפשרי. אבקש מכם נא להשיבנו על איזה שאלות שאשאל מכם.

א) במכתב ח מהמדריך. המדובר הוא רק מחלב עכו"ם ובשר שנו-תנים לילדים. ועתה אשאל מה הדין מהירקות שנותנים להם כמו מהפירמע "גערבער" או "ניטש נאט" ועוד. האם אינם צריכים להשגחה? ואם יש חילוק מהפירמעט ששמעתי אומרים "שביטש נאט" יותר כשר מגערבער מפני שיש עליו **U** האמת הדברים או לאו? ובכלל מה הפי' של ה **U** או **®** או **®** של שאר פראדוקטען?

ב) מעולט נסתפקתי בהבקבוקים של הגבינות כמו **sour cream** או **cottage cheese** שנמשך עליהם מבפנים דבר הנראה כמו חלב וכדומה האם זה אסור או מותר לאכול האם צריכים להשגיח שלא יגדרו בהכף קצת מהן אשר זה כמעט אי אפשר או אין צריכים ליזהר?

ג) בהמדריך דף נ"ח שאלתם בקבוקים של קפה או יין וכו' מה הדין בהבלעכענע בעקעלען שעשוי מזילבער פעפער חזק האם צריכים טבילה? ולמעשה הרבה נשים אינם טובלים אותם מפני שקונים אותם מהגראסערי ושם אין מקוה. לטבילת כלים.

ד) ומה הדין בקענס מהקאמפאטען וכן בקבוקים מאפפעל סאויט? נא ונא להושיבנו שהשאלה א' והב' הוא מאוד מצוי ומצוה רבה לבררו. כה דברי המחכה להרמת קרנכם וקרן התורה וישראל במהרה.

ה"ק א. ז. ר.

הערת המערכת

השובה על רוב דבריו ימצא במדור "פעסטשטעלונגען"

הכשרות

מדריך

הרב אברהם מאיר איזראעל
אבד"ק הוניאד
חופ"ק ברוקלין נ.י. חצ"ו

כבוד הנהלתו הנכבדה של
וועד הכשרות
ומערכת מדריך הכשרות
בברוקלין חצ"ו.

אחדשה"ט בכבוד והערצה, הנני בזה במענה על מכתבם מיום ה' פנחס ש.ז. הן אמת שנמצא
חח"י חשובה ארוכה בענין לפני עור וגו' שנכשלים בו כמעט כל בעלי המכולה /גראסערי
מען/ כמה שמוכרים ללקוחותיהם היראים, מצרכי אוכל שכשרותם מפורקת לכה"ס, וכמה
מהם טרפות גמורות ר"ל, ואיך איש שם על לב, הרבה יגיעות יגעתי בענין זה לברר כל
מצרך ומצרך בפ"ע והרכבתו ותערובתו בשיעוריהם, ובדעתי היתה לפני איזה שנים להו"ל
קונטרס שלם בענין זה, לעורר את אהבי שלא לסמוך על בעלי המכולה הללו, אף אם הוא
והרבה גורמים בדבר. וע"כ מאוד שמחתי בהוצאת מדריך הכשרות בפקוחו של ידידי
הגאב"ק דעברעצין שליט"א, כי קויתי שיהי' לתועלת גדול, ובמכתבי הקודם שכתבתי לכבודם
הבעתי איזה ענינים בעצה להשיג המטרה. וגם הרשיתי להם להדפיס/כו"ב בה איני
ירא מן הפרושים.../והנני מוכן ומזומן לשתף פעולה עם כבודם, אם באמת כוונתם רצו'
לש"ש, ולמסור לכבודם את יגיעתי בענין זה, אחר שיחברר לפני משוניה ועד זה מהועדים
הקודמים/שכבר פשטו הרגל מהמת שנחברר בפני הקהל הרחב שכל מגמתם הוא הבעז, וכל
מעשיהם תוהו.../וכל כוונתם לש"ש.

ומפני הטירדה מוכרח אני לקצר
והנני לברכם בברכה כוח"ט וכ"ט

הק' אברהם מאיר איזראעל
אבד"ק הוניאד

RABBI MOISHE STERNBUCH
BNEI-BRAK
DEAN OF "ROSH HAAYIN"
Rabbinical Institutions

טלפון 787282

רחוב חפץ חיים 4 בני-ברק

משה שטרנבוך

(ניו יורק לרבעון הגרמני נדב"ל)

נשיא הכולל וישיבה בראש העין
מח"ס: מועדים חגיגתיים [ה'ת"ו] ועוד

בעזה"י יום י"א אב תשל"ד.
לכבוד מערכת וועד הכשרות הרבנים הגאונים ובראשם הגאון המפורסם לשם
ותהלה ה"ה הרב משה שטרן שליט"א יהי נועם ה' עליהם!

אחדשה"ט בכבוד רב,
מאשר אני בזה קבלת מדריך הכשרות, והסליחה אתכם שלא אישרתי עד היום שהייתי
באירופא, וכעת חזרתי ונהניתי לקרוא החוברת, וב"ה לא אלמן ישראל, ואחם משתדלים
להרים קרן הכשרות, יסוד היסודות בקדושת עם ישראל. אשריכם ואשרי חלקכם, ומגלגלין
זכות ע"י זכאי. ויהי רצון שחשרה שכונה במעשי ידיכם. ורצוני להעיר לכם על כל סוגי
טבלאות לרפואה, לכאב ראש ולמחלות. שלאחרי כירורים נחבר לי שכולם בתערובות איטור.
ולדבריהם כאן פועלים כפי תקן האמריקאי. וא"כ באמריקא המצב בדיוק כמו כאן ...
הטבלאות מורכבים:

- לקטון - מחלב עכו"ם - ארבעים אחוז (החשש לחלב עכו"ם - ואחרי בשר)
- עמילן - תפוחי אדמה או דגן - ארבעים אחוז (החשש בפסח לחמץ בפסח)
- ג'לטיין - מעורר עצמות בע"ח - ארבעה אחוז (החשש לדברים טמאים ונבלות)
- מגנזיום סטראט - החשש משומן בע"ח או צמחי עד שני אחוז ...

ולדינא נראה שאם אין בטבלא טעם כלל, מאחר שהאיטור נפגם בתערובות. אין לחוש לאסור
דהוה נותן טעם לפגם. אבל בהוסיפו חבלין למחץ, אף שדעת החו"ד (ק"ג) שאם אינו ראוי
לגר ומיתקו לא נאסר, "בחלקה יואב" (יו"ד י"א) אוסר כה"ג, וכן דעה עוד כמה אחרונים
(ולקטיין ועמילן לא נמסלו לאכילה כלב) ולכן אם הטבלא בטעם מר אין איסור כלל כשאוכלו
לכאב ראש ולרפואה וכדומה, אבל במיתקו הטבלא אף דהוה שלא נחבר לי שכולם בתערובות איטור.
אלא בקפות רופא ולחולה אף שאין בו סכנה, וראוי לפתוס דבר זה. וכדאי לעמוד עוד בכירור
הדברים, ואם תחקשו עם כימיים דחיים שאינם משוחדים תמצאו כנ"ל. וגם יש תקנה בכל
אלו בחתלופים כשרים. וכבר התחילו גם כאן להשתדל בזה שיעשו גם בהכשר ובלי חשש.
ולהעשים ומעשים בכשרות שברים רב מאוד. שפגם מאכלות אסורות בנפש נורא מאוד. ומצוי
תחת ידי רשימת מצרכים שראוי לבדוק שנחששו לכשרות.

והנני מקוה שביה ישראל יכירו נחיצות מפעלכם, וה' יהיה בעזרתכם להרים קרן הכשרות
ונקדם עצמינו שזה"מ ראויים לקבל בקרוב פני משיח צדקינו. ומרוב טירדות אני מקצר.
ובכאן החששות רבו מאוד בערלה כלאי הכרם וטבל ושביעית, וה' יציל אותנו ממכשול.

ידידכם המצפה בכליון לרחמי שמים וישועת ה' כהרף עין
משה שטרנבוך

מכתב יס

יום א' לסדר ואל העם תאמר התקדשו למחר ואכלתם בשר .
אל כבוד רבני וחברי הוועד שיחיו .

הנבי בעברי בירחון אייר-סיון מאמאר וואס נעמט מען אין מויל . ראיחי לנכון לעורר ג"כ הבתי מאפי' שצריכים לנקות הכלים שם ויהי' הנקיין תמידי שאם אין נמקים הכלים אז מרחיש שם רחיש . וג"כ רציחי לעורר בענין הקעימס שכפי שנתברר לי שדברתי עם האלטיעלער אודות שהבעקערס קונים ממנו דברים שהם ממש טרפות שמכניסים בקעקס וזה ממש אפי' החסידישע קעקערס איננו רוצה לפרטס שמש. וכ"כ לעורר הנה עכשיו הוא זמן נסיעת לתוך לעיר למקום הקאנטריס . ושט יש הרבה זבובים ויחושים ועוד הרבה מיני דברים הפורתים באויר . שכמעט אם אינו נזהר בזה יש יכולת להכשל בזה הרבה פעמים . ובפרט בבתי חדר המאכל בהקעמפ'ס . או אם יש סעודה בבית המדרש וכדומה . כמו שראיתי בחוש לפני שנה שישבנו שם בסעודת מרעים ועוררתי להמטובים בענין הנ"ל . להסתכל בהמרק וכמעט שכל אחד מצא . לכן ראיחי לעורר שכל אחד יעשה כל מיני תחבולות וזהירות להנצל מזה שכוון בהרבה איסורים ועיין באו"ח סי' תרנ"ו שבמצות ל"ח צריך לבדוד כל ממונו להנצל מזה .

עיין קו' ב' מכתב יא מהרב שלמה אלפסי מ"ט שעורר בענין זה. וגם בעברי בסוף

הקו' ראיחי שיש שחיטה העומדת תחת השגחת הראב"ד שליט"א הביא שם בענין- אחד עומד על גבו בשחיטה כמו שציין שם מן החסיד הגר"א ז"ל . הנה מקודם לאחרונה היו הרבה קהלות שהי' להם תקנה זו שהיו שנים במקום השחיטה ולא הי' אחד שוחט לבדו . וכמו כן יש מנהג בירושלים אצל העדה החרדית שיש שם משגיח מן הביד"צ שבורק הסכינים אחר כל כמה מניטון . ועיין בשו"ת חת"ם יו"ד סי' י"ג וז"ל תחלת התשובה אודות תקנות קהילתו מימי עולם להעמיד ב' שוחטים בבית המטבחים לבדוק הסכין והראיה ע"י שניהם וכו' עיני"ש שהארין במנהגים שהיו אצל קהלות הרבה . ועי' בדרכ"ת יו"ד סי' א' ס"ק ע"ד-פ"ג ועי' ג"כ בספר טיול בפרדס ע' קלז מחזק הדבר מאוד ומביא ג"כ דברי הגר"א ז"ל הנ"ל . ואבקש מכל אחד שיעיין שם אם לא יבואו לפרט מצד האריכות . ומאוד הי' ראוי ג"כ להנהג אצל כל השחישות ג"כ כזה ואקוה שבני ישראל קדושים יתזרו העטרה ליושנה וכל הקהלות יעשו ג"כ כזה שיהי' אחד עומד על גבו ובפרט להריאה דברי הגאון התת"ם שמבואר שם באריכות בענין זה.

כה דברי ידידכם ה"ק מאיר ריין

מכתב כ

יום ה' לסדר ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם . שנת תשל"ד לפ"ק .

אל כבוד מערכת וועד הכשרות שע"י הרה"ג מדעברעצין שליט"א.

שלו' רב והצלחה רבה וכו' .

והרבה דינים למדתי מקו' הזו בעניני כשרות ואיסורין על כן אמרתי לא אמנע טוב מבעליו ואין טוב אלא תורה לכתוב איזה שאלות והדבר נחוץ מאוד . היות שיצא קול בעיד מאחד שעובר בהאפבריק במקום שעושים סטיל וואל (steel wolle) דאחר שגומרים את הסטיל וואל מושחים אותו בשמן חזיר כרי לקבל בו את הזוהרא וכאשר משתמשים בו בחמין לנקות בו. את הכלים איכא חשש בליעת שמן חזיר בהכלים ע"כ נא לכתוב לי חש- וכה אם זה הקול הוא אמת או לאו ואם אמת הדבר אבקש איזה תיקון לעשות שאפשר לה- שתמש בו לנקות את הכלים . ועוד איזה שאלה - היות אשר הבורית להכלים הנקרא קלעזנער שנעשה ע"י איצקוביץ אינו בנמצא כ"כ אם אפשר להשתמש בהבורית הנקרה אשעקס-או קעמעפ (atax or comet) לנקות בו את הכלים והיות שבני דברים אלה הוא דבר נחוץ מאוד לכל בית ובפרט לנקות בו את הכליט וכמעט שאי אפשר לנקות בו בלי שני דברים אלה . ע"כ אבקש ממעכ"ת לשלוח לי מהרה תשובה על זה . כ"ד המתאבק בעפר רגלי חכמים ותלמידיהם . ה"ק משה שמואל גפן

הערת המערכת

באמת שאלתו נחוץ אבל לדאבונינו מכיון שהיום קצר והמלאכה מרובה והכיס ריק ואין כדי הוצאת הדרך לכל המקומות הרחוקים הצריכים דרישה ותקירה ע"כ חבי כמעט זמן קצר ואייה"ש נלך לתור ולחקור על הדברים אשר נפשו בשאלתו .

בס"ד יום כ"ג ניסן תשל"ד .
 לכבוד מערכת זועד הכשרות . אחדשה"ט וש"ח כיאות ,
 אתם כותבים בחוברת מדריך הכשרות בדף י"ג פרק ו' סעיף ט' שקמה בארה"ב חמץ גמור
 הוא מסתמא הכונה היא לחיחת החטה קדם טחנה ברצוני לעורר שבררתי כאן בא"י כיום
 משום המכונות החדישות הסדר הוא שלא משרים החטה אלא רק מחיזים מים ומיד מיבישים
 במאוררים חזקים מאוד מאוד וכל העסק פחות מ 2 רגעים וכשנשחף החטה מאוד יבשה
 והאנשים בטחנות טוענים שחטה רטובה מקלקלת קמה ואני בטוח שבארה"ב זה אותו דבר או
 פחות החשש רק שמעמי מבעל חתנה גדולה ביי"ם איש ירא שמים וכדי לכם לברר המצב שמה
 שהי' לפני שנים לא כיום המצב הזה וכדי לכם מזכי הרבים לגשת לטחנות ולראות ותראו
שרחק מאוד מחמץ גמור וספק גדול אם אפשר לומר בזמן הזה חשש חמץ . וידוך פה א"י
 שאיך מי מחמיר על דבר זה כפי שיש פסק ממרן הגרי"ז סלוביצקי מבריסק זלה"ה . וכך
 כמדומה פסק מרן בעל החזו"א ואם יהי' לכם ברור יסודי בענין נא לכתוב לי תשובה .

(ב) עתה אני נוגע בענין ממש לאפרושי מאסורא והוא שבארה"ב שחטה הגדלה בחקופה
 האביב (ספרינג ווייט) מגיע לשוק אחר סוכות בערך הוא רובו ככולה חדש ממש לא
 כל ספק כלל וכלל רצוף בזה טבלה בערך חאריכי זריעה (לא השרשה) תראו ש 92 אחוז
מספרינג ווייט השרשה היא אפי' לקילו של ג' ימים הוא קרוב לודאי אחר פסח ואם
 ברצונכם להשיג בדיוק רשימה זרעה רשמת שמוח וכחבת מדינות שחכתבו לסטטיסטיק של
 זרעה ספרינג ווייט ואפשר לכתוב ל 4 מדינות עקריה ולבקש דקורדס של כמה שבועות
 לפני ואחר פסח ב 10 שנים האחרונות איו יותר מ 5 אחוז של חטה שהורש לפני פסח
 ממילא חטה בארה"ב כולו חדש . ועי' הלכות פסח סי' הפט סעיף י ועי' משנה בדורה
 שם ס"ק מה מה שכתוב שכל בעל נפש לא יסמוך על התרים כי דוב ראשונים סוברים שחדש
 נוהג בחו"ל ועי' ג"כ בחיי אדם בשם הגר"א שהחמיר מאוד על זה כמו אסור דאו-
 ריתא ועי' בשאגת אר"ה החדשות . ואפי' קילו של רמ"א ביו"ד סי' דצג דהוי ס"ס
 אינו בענין דרב שכאן דוב ודאי בלי שום ספק . וראו מה שפסק הדה"ג ר' שנאור
 זלמן נבג"מ הרב בעל התפארת בשו"ע שלו בסימן תפ"ט סעיף ל וז"ל אבל כל בעל נפש
 לא יסמוך על המחירים הללו ויחמיר לעצמו בכל מה שאפשר לו בהסכמת רוב הראשונים
 והאחרונים שההרש נוהג מן החורה אף בחו"ל ובכל מקום אף בשל גוי כי כן עיקר ודו"ק .
 ומוכח שגם הפוסק האחרון הגרש"ז פסק להחמיר . כוונתי להעוררות לא להוכיח מקילים
 ה"ו רק לעורר יראים ושלמים חרדים על דבר השם שישתדלו לעשות לכל הפחות בסביבת
 ברוקלין מאפי' אחת שתאפה לחם לפחות מקמה ישן בלבד ויהא להועלת הדברים כמובן .
 כדי לברר הבאי - 1) כשרות שמרים (היינוען yeast) שמשמשים לאפי' שיש בו
 חמד (pepton) ונעשה מנו"ט ושאלה אם נפסל מאכילת כלב . 2) קמה מעושר עם
 ויטמינים אם בא ממקומות לא כשרים . 3) אם תוכלו לברר אם יש חשש על קמת שנשלח
 לא"י מה ג'ונטי (joint) . 4) יש לברר שלאחרונה משתמשים יותר בטרפה אנטי
פומינג אנטי שמץ קצף כמו סוכר סידופ וכו' . 5) אם במלח שלהן יש חשש משמשים
 בחמר שלא ידבק ביחד . המחכה לחשובתכם בהקדם וכך לקבלת מדריך כשרות קו"ב והלאה .

בברכת תורה . אברהם יצחק האפמאן . קריה שומרי אמונים .
 ירושלים . מלומדי כולל מיר .

הערך המערכת

מאוד הי' לנו לנחח רוח העדותיו הטובות ובעז"ה שנחלה לברר הדברים במקדם האפשרי
 כי העבודה העמוסה עלינו גדולה הוא . ובדבר ההערה בענין חדש הנני מציעים בזה
 א"כ הרה"ג שליט"א יושבי על מדין . (ועי' בשו"ע הרב בהוספות לסי' רצ"ג וז"ל .
 יש לו צד ליישב מנהג העולם המקילים בחדש .) שו"ת צ"צ חיו"ד סי' רי"ח . וראה ג"כ
 שו"ע הרב סי' תפ"ט סעיף כט-ל . שו"ת שלו סי' ו' בסופה .)

החמרתחש בעולם הכשרות

אזהרה לתושבי חי"ל

א) יעקב לנדה ראב"ד בני ברק
תורש סיון תשל"ד

ל י ר י ע ת ר ב י מ

הרינו להודיע, כי על תוצרת בית הרושת למצות " ר א ש ו ן ל צ י ו ן " מצות המץ. מקלות מלוחים. בייגלעך. עוגות. אין יותר השגחה ממנו

(מקום החתימה)

ל ה ס י ר מ כ ש ו ן ל

ריא שטיקען לעבערס פון רי גרויסע קאמפאניס (שטיקען פלענטט) זענען רוב פון זייא נאך רי 3 טעג אין מען טאר נישט זיי קאכען אפילו נאך רעט בראטען אזוי ווי פלייש המערכת

ב) אפרסקים של ערלה

בשוק נמצאים אפרסקים וענבים מנטיעות השל"ב. המניבים פרי כרגיל, כבר בשנה ג'.

באפרסקים מנטיעות השל"א הפרי ספק ערלה וספק רבעי ותשל"ב הם ערלה. בענבים תשל"א. הם כרם רבעי ותשל"ב ערלה. הרושימות הוכנו ע"י המועצה לייצור ושוק פירות ע"פ בקשת רשיונות שהוגשו לנטיעות חרשות. קיים אחוז בלתי ידוע של מגרלים שאינם מוריעים על נטיעות ואינם מבקשים רשיונות. ולפיכך אינם מופיעים ברשימות, וכן נטיעות מילואים והשלמה שאינם מופיעים ברשימות אלו. בשנתיים שעברו נעשה מאמץ רב ונסיון לקבוע את מקום הייצור עפ"י תעורת משלוח של הייצורים והחתמת האר-יזה בסימון מקום הייצור. התברר למעלה מכל ספק שייצרנים שיש להם ערלה יכולים. וישנם שעושים. לכתוב בהעזרת משלוח שם יצרן אחר וכן לסמן האריזה בשם אחר ואין על כך שום פיקוח וכן אין בכך עבירה על חוק. כך שאין שום אפשרות לברר במקום השיוק את מקום הייצור. היינו באיזה משך גרל הפרי. לכך השנה הרבנות בתל אביב לא מהתימה אריות אפרסקים וענבים בתותמת בלי איטור ערלה. בצידוף תעריך. מפני שאין באפשרותנו לברר את מקום מוצאו של הפרי. ההסדר שהיה מקובל משנים עברו ע"י רשימות המשקים שאין כהם ערלה הוכח כמשולל ערך כלל בגלל אריות החוזרות הרבה פעמים לשימוש נוסף. בציון מקום הייצור הראשון בלבד. כך שהקונה לא יכול לעמוד על מקום הייצור האמיתי של הפרי. בנוסף לכך. הייצורן שיש לו ערלה ביכולתו כאין מפריע לכתוב על האריזה שם שרוצה. פתרון הבעיה הוא ע"י קביעת השגחה ע"י הרבנות המקומית הקרובה למקום הייצור ע"י החתמה בתותמת הנושאת תאריכון. הרבנות תראשית ח"א-יפו התקשרה עם הרבנים המקומיים שיעשו לפתרון הבעיה ע"י השגחה וכו' כנ"ל.

אנו מקוים שהציבור המעוניין יוכל להשיג את הפירות הכשרים ללא קושי. בעיית הערלה מתפשטת הן בכמות הפרי והן בסוגי הפירות. קיימת היום בעיית ערלה. אם כי באחוזים יותר קטנים בשקים. אשכליות. לימונים. תפ"ע. ענה. גויאבות. שמק. תאנים. מלשיש אגסים זן קוסייה..... הרב היים קרפ. חבר הרבנות תל אביב. ומנהל המחלקה לתרומ"ע.

ג) משרד החקלאות ללולנים.

זריקות חיסון לעופות רק בשריר הרגל

הרופאים הווטרנריים של משרד החקלאות הורו ללולנים המזריקים חמרים שונים ברגלי העופות לשם חיסון ומניעת מחלות. להקפיד כי הזריקה תהא בשריר הרגל כלומר ב"שוק" ולא בקרבת "צומה הגירים" מקום שמטריף את העוף וגורם לנזקים כלכליים למשק.

הוראה זו נתנה עקב פנייתו של מ"מ ראש המועצה הרחית בירושלים הרב משה ארלר העומר בראש מחלק הכשרות. חל משרד החקלאות שהטב את תשומת לב המסדר על הופעה משונה

שבשוקים מצויים עופות חיים ושחוסים במספר רב מאוד הטעונים שאלה הלכותיהם בגלל פסיקה המיחרים ופצעים מוגלתיים ברגליים במקום צומח הגידים. ד"ר אורי בודנהיים מנהל המעבדה למחלת עופות במשרד החקלאות אישר את הדבר. לפי דבריו זה נובע מבצוע לא נכון של הוראות הרופאים ע"י הלולנים. ובקש מהרופאים הוטרנריים שיוודאו כי הוראותיהם ללולנים בנדון מתבצעות הלכה למעשה. מחלקת המכרות של המועצה הדתית בירושלים מפנה את השומח לב עקרות הבית שיעיניו בשעת קניית העופות שחלק הרגל ממת- ציח עד השוק ולמטה יהיה בריא ולא יכללו באיסור טריפות.

(המודיע י"ח תמוז תשל"ד)

חינוך אין כשרות א מאל און היינט

פינ הרב אברהם גולדמאן נ"י

(2-טע פארזעצונג)

יעצט זאלען מיר צו גיין צום ענין פון כשרות אין עס וועלן פערשטיין לויט וויא מען בויט איין הויז פאר זיך וואס מען דארף אליין מיט אלע דורות דארטן וואוינען פארשטייט זיך אז מען דארף דארטן אכט לעהגן. אויף דעם מאטעריאל וואס מען לייגט דארטן אריין אין דעם צעמענט וואס איז צווישן איין צייגעל אין צווייטן. אין דיא פלומבינג אין טישלעריי גיט מען אלעס אכטונג עס זאל זיין פון בעסטן שטארקסטן מאטעריאל. עס איז דאך פאר זיך אין פאר זיך גיטמען שוין איינמאל אכטונג. בפרט קיין דינאמיס עס זאל אויפרייסען דאס הויז מיט דיא מענטשן לייגט מען זיכער נישט אריין נישט צו זיין ח"ו קיין מאבד עצמו לדעת ר"ל. אזוי איז אויך מיט יעדן כשרן ביסן וואס איין איד לייגט אריין אין מויל לייגט ער אריין צייגעל פון קדושה מערער הידור אין דיוק אין כשרות מער קדושה לייגט ער אריין אין בנק פון קדושה פון נצח- יוח פאר זיך אין דער זיינע דורות אין גאנצען כלל ישראל. אין דאס דארף אויך יעדער איד וויסן אז דער כלל ישראל האט אייביגע אינשונס פאליסי וואס גייט קיינמ- אל נישט אויס פון דעם צוזאג אז לא ימישו מפני זרעך וזרע זרעך עד עולם.

נצחיות ממש. דאס וואס אמבעלאנגט צום כלל ישראל. אבער ליידער יעדער יחיד האט בחירה אין קען ח"ו ארויספאלען. אויב ער פאסט זיך נישט צו אין היט נישט אפ פונ- קטליך אלע גברי החורה פון תרי"ג מצות. אין וואס ויל זיך נאר איינרעדן אז אויף איהם שטייט דער כלל ישראל אין דער כלל י' דארף זיך בויגן אין אויספארמיגן וויא זיינע חארות אין רצוניות אין נגיעות ווילען. זיין! זיין! עס איז אגרויסער טעות אין איין מעוות שלא יוכל לחקן. דער יחיד דער פיר דארף זיך בויגען צום כלל ישראל לויט דיא החתיבותן וואס ער האט פון מעמד הר סיני אהן. אין נור לויט וויא תז"ל הקדושים האבען אויסגיטישט יעדן פסוק פון דער חורה הקדושה. אין לויט וויא דער שלחן ערוך איז ארוסגינדימען גיווארען פון חורה שבעל פה ושבתכה. מיט אלע גדרים אין סיגים. דער שלחן ערוך איז ממש איין עלעקטערישע דראט מען טארנישט אנרירן דא- רטן בייא יענע גרעניצן. ווער עס האט פרובירט וועלן עפיש אנרירן אין משנה זיין איז ער מיט זיינע דורות אפגיוישט גיווארן אין עס איז קיין זכר נישט גיבליבן. צו דאס איז גיווען אויף דעם גיביט פון חינוך צו אויף כשרות צו שבת ויום טוב עס איז נור איין חורה דא אויף אלע גיביטען פון מענטשנס לעבן. דערנים איז שטארק נויט- יג שארף אינטער צושטרייכען אט דעם גיביט פון כשרות וואס מען עסט עמליכע מאל א טאג אין בייא קינדער האבען ליב נאר כסדר צו גיבן איין נאש צווישן איין מאלציט אין צווייטע אין קוקען נור אויף דעם אויסערליכן גלאנץ פון אנגישימירטן אויוון אויף מזנונה וכדומה ווי טשאקאלאד וכדומה אבי עס איז זיס אין גלאנציג. אין דער גלאנץ קען ח"ו זיין פון עכטע טריפות ר"ל. וואס דאס איז פשוט וויא דיינאמיס פאר דער נשמה ממש. ווייל דאס עסן גייט אריין אין גוף אין עס ווערט פון דעם בלוט וה- דם הוא הנפש. אין בלוט מיינט דעם מענטשענס נשמה. אין די נשמה מיינט דעם מענטשן אליין זיינע קינדער אין קינדס קינדער עד סוף כל הדורות. אין יעדער קלענצטער בא-

יל וואס כאפט זיך אריין אין מענטשנס קערפער וואס מען קען איהם קאם אנזעהן מיטן ייקראסקופ, שטעלט אריין אין סכנה רעם גאנצין קערפער. אזוי יערער נישט כשרער ביטן וואס גייט אריין אין מענטשליכען קערפער אין נשמה שטעלט אין סכנה רעם מענטשן אין ארען שארן גאנצען כלל ישראל. ווייל איין מצווה קען מכריע זיין דעם מענטשן מיטן לל ישראל לבן זכות אויף אורן ח"ו פערקערט. רערוס אין אלץ וואס איר טוט עטן רינקיין פאר זיך אין קינדער וכדומה אין אויב עס איז נישט לויט די פינקטליכע פא-רישטן פון דער תורה הקדושה. איז פונקט וויא איינער וועט וועלן האנדלן מיט זיין כומבע אין זיא דרייען אין ווארפען נישט לויט דיא פארשריפטן אין פארזיכט-גקייט וויא מען ברויך. פארשטייט זיך אז זיא וועט איהם צורייסען אין אלע ארי-גע מענטשן אין אין דעם הויז וויא ער גיפניט זיך אלץ וועט ווערן צושמעטערט ין פערניכטעט ציווארפען אז מען וועט אפילו קיין גאנץ ביינדיל נישט קענען גיפינען. זוי מיינע טייערע ליבע אירען האבען אונזערע עלטערן גילעכט מיט אט רעם אויבנרע-מונטן גיראנק ביז רעם לעצטען חורבן אירופאי איז דער חוש פאר קרושה גיווען גע-ונט. וואס איז אבער אריינגיקומען פון דאן ביז היינט וועלכע ענדערונגען אין דיא יבנות פון דיא ענדערונגען וועלן מיר ווייטער בע"ה ערקלערן. ווייל עס איז שווער זי גיבן נור טייקינע זאצען מיט סתם בעפעהלין גזירות הכתוב אהן סיבות אין שרשים יין גורמים. ווייל אהן קלארע ערקלערונגען ווייקט עס נור אויפן מאמענט אין צים ויך ווערט עס פארגעסן ווייל עס שלאגט נישט קיין טיפע ווארצליין. אין עס ווערט יקוייט בא רוח וועקרתו. רערוס האבען מיר דערמאנט פון רעם וואס איז גיווען ביז עצט. אין יעצט אראפן מיר דערמאנען בע"ה אין ארומרעדען וואס איז יעצט. ווייל מיר יעיבן אין הווה אין מיר קענין פון רעם היינט נישט ארויסצאנען אין פארינגען אין זין אנדערע תקופות. מיר קענין אין ראפן לערנין פון רעם פערגאנגענהייט וויא צו יעבן היינט. אז דער היינט זאל זיין אין איין המשך פון נעכטיין נישט ווערן בעוויקט יין דער צייט. אין זיך לאזען איינדערען אין פערפירען היינט איז אנדערע צייטן. ווייל אויב ביא אונז וועט רער היינט זיין אנדערש וויא דער נעכטן. וועט ביא וונזערע קינדער דער מארגן זיין שוואכער פון דעם היינט. אין אזוי לויפט מען בארג ראב ביז ח"ו צים טיפעסטן אברונר פון אינטערגאנג ח"ו.

וואס איז טאקע מיט אונזערן היינט

זה נשחנה דער היינט פון אמאל ! וויא מען גייט אין שטייט אזעלכע שיינע גרויסע הכשרים אויפגישריבן אנדערע מיט גאלרענע ארתיחות מיט גרויסע זיבלען פון חתימות מיט שיינע מעטאלענע בלומבס. נור מיר קענען עס פארשטיין פון

היזנעם שאנדערפונקט. אז מען וויל אז יענער זאל מיר בארגן בעלט. מיז אין ווייזען קלאר מיין פערמעגן הייזער גישעטען פערלער ווייזען ממש קעט ווייזען פאפירן מיט אינטערשריפט פון פארשטייער פון מלכות אז דאס אין דאס הויז פערמעגן גיהער צו יענעם אין יענעם מענטשען אין אזויפיל איז עס ווערט במילא קען מען יענעם בורגן אזויפיל אין אזויפיל בעלד. עס געהט נישט אזוי רעס. יענער זאל ווייזען פא-צירן מיט גאלדענע אותיות אין פלומבעט. מען רעכנט זיך דער עיקר העקרים מיטן צערזאן אליין. מיט זיין ערליכקייט. צו איז ער אליין איין מענטש וואס רער גאנצער זכליה איז ביא איהם נור מאכען בעלד. וויא אזוי צו מאכן די בעלד כשר ארער מינע ריינע יענעמט. דער עיקר איז דער מאכען ריא בעלד ראס איבריגע וועטמין שוין אויס. געשלין נא! והוא רחום יכפר עון ! מיר האבען איין גוטן בעשעפער. אין מען גיט נאך איין קרעכע מיט איין גלאץ מיט די אויגען צו דער צו איז שוין גאר גיוואלדיג ! ווען עס איז אויפגישימען די מזה מאשיין האט איין אדם גרול גייאגט פאר וואס ער איז בעגן רעם. ווייל זאלען מיר זעהן וויא האט זיך דאס אנגיפאנגיין. צו האבן טאקע רבנים אויסגיבינין ריא מאשיין אויך מצות ווייל זעה האבן גיפינען אין רעם טעינדונג רעם תכלית המכונן. אז אין מאשיין מצות וועט ווערן אפגישימען די אלע הלכות פון חשש חמץ אין אלע זחירות וזרירות וואס עס קען נור זיין. אבער ניין. אין טאקע ניין. ריא מאשיין אויך מצות האט אויסגעפינען איין מענטש מיט דער כוונה וייל ביא דער מאשיין קעמען פשוט מאכען בעלד. דאס איז ריא ערשטע הויפט זאך. נור אז ריא מאשיין איז שוין גיווען איין פאקט. נור האטמען שוין גיפינען רבנים זאלען גיבן איין הכשר. ליידער היינט. איין העלפט וואס שוין פערגעסן גיווארן אז דער בעל הכיה פון דער מאשיין איז זיין גאנצע כוונה וואס מערער בעלד צו מאכן אין ווינציגער אויסגאבן פאר משגיחים ורבנים וכדומה. נור איין זאך איז גיבליכן הכשרים. דיא פאפירן פון הכשרים מיט שיינע פארבען וכדומה. פאפיר איז דער גרעסטער טבלן.

מכתבים למערכת

ב"ה

נא לשלוח לי כל החלקים שיצאו לאור עד עתה, והנני שולח \$5 על שנה אחת כמבוקש. י"ש"כ. בחודה.

יוסף דוד קליין
אבד"ק טאב יצ"ו
מאנטריאל קענעדע יע"א

לכבוד וועד הכשרות - שלום רב,
פירות יוזמחטס הכרוכה. בהוצאה חוברת כשרות קבועה - הגיעו לא"י. ועל זה נחונה לכם תורת מקפירי הכשרות בכל אחר ואחר. מצ"ב סך עשרים ושבע ותצי לי כרמי מינוי ומשלוח בדואר אויר.
בברכה. ארי' לבקוביץ בני ברק ר"ה עקיבא 88

בס"ר

כבוד המערכת של מדריך הכשרות.
רצוף פה רמי חתימה לשנה ובבקשה לשלוח לי חוברת א' של המדריך וחודתי נחונה בזה למפרע.
בברכת הצלחה רבה

דוד קליינבארד

בס"ר

יום ה' במרבר חשל"ר לפ"ק

שלו' וכט"ס

הנה הגיע אלי חוברת הראשון של מדריך הכשרות ונהנתי מאוד ובפרט שהוא ענין נחוץ מאוד וב"ה שקבלו עליהם הרבנים שליט"א ואברכים לעסוק בענין הנ"ל. ומעוניין אני לקבל המדריך כל השנה. ע"כ בבקשה מכם שחרשום אח שמי ג"כ בין המקבלים. רצוף פה חמצאו טעקע של סך ארבעה דולר כפי הנכתב במדריך הראשון. וחורה רבה למפרע.

ברגשי כבוד

יעקב ישראל ישרון מייזליש

בעזה"ה. יום ו' עש"ק פ' חקח. ח' חמוז חשל"ר פה מינכין.

כבוד מנהלי ועסקני ועד הכשרות רההאחדות הקהלות החרדיות בבארא פארק יצ"ו שלומכם יסגא במאור!
הייתי מאוד אסור חודה לכם באם חועילו בסובכס וחחברו אחי. חיבור לטהרה. להיות נמנה בין אלו המקבלים בקביעות את ה"מדריך לכשרות". אם יש לכם האפשרות לשלוח לי גם את הקונטרסים הקודמים שכבר יצאו לאור. יחד עם קונטרס ג' חמוז-אב חשל"ר הרי אשמח במאר. ושכרכם יוכפל בכפליים.

בכל הכבוד

וביקרא דאורייתא

ישראל כץ שו"ב בבני-ברק
וכעה במינכן

ב"ה

יום א' פרשה בלק, חשל"ד לפ"ק. פה אנטווערפען יצ"ו

החיים וברכה ושלו' וכט"ס, לכבוד המערכת "מדריך הכשרות"!
אחדושה"ט באה"ר. וויא איהר זעהט, שיק איך איך דא בייא-עגענד \$4. פארין סובקריבשן וואס איהר זאלט מיר מוחל זיין רעגעלמעסיג שיקען אללע נוממעדין מיט געוועהנדליכ'ע פאסט. דעם ערשטין נוממער ברויכט איהר מיר נישט צו שיקען.

וויל איך האב שוין אליין געקויפט ווען איך בין גיוועהן אויף שבעות אין אמעליקא בחודה רבה למפרע. ובדכה שבה שלום וכט"ס.

ה"ק צבי ארי' פרענקיל,
הדושה"ט באה"ר

פארזעצונג
פון הרב יצחק גאלדשטיין

וועלעכער ברוינפען איז כשר

ה

איז שוין אן אלטער מנהג ביי היימישע אידען אז דער אייבישטער העלפט אין מ'מאכט
 מזה איז מען מנהג די חבירים מיט א לחיים אין דורך דעם איז מען מרבה אחבה ורעות
 מאמר חז"ל גדולה לגימה שקרבת הלכות. אמאהל איז די בראנפען גיווען אן קיין שום
 ש. אבער היינט אין די פינסטערקייט פון דעם גלות אמעריקא האט דער גרויסער מאדערנע
 כניקייט דאס אויך כליא געמאכט ביז אז עס איז דא פיל חששות אין פקפוקים אויף די
 זיגע משקה בראנפען. מיר האבען באקומען פיל בריעף פון חובע רבנים אין בע"ב אז
 ר. וועד הכשרות מיז אונטערזיכט אן די משקאות בראנפען און לאזען וויסען דעם עולם
 אס מען מעג נוצען אין וואס מען טאהר נישט. צו ממלא זיין דעם בקשה שרייבען מיר,
 'ן אויבען אן איז בראנפען זייער א פשוטע זאך מען נעמט פרוכט אדער תבואה מען לייגט
 צו אריין אין וואסער מען קאכט עס אויף אין פון דער פארע ווערט בראנפען אין אזוי
 זי דאס טאקע אמאל גיווען. אבער אזא פשוטה בראנפען איז זייער שטארק אין מויל אין
 זי נישט בעטאמט פאר רוב פון די מבינים. ווי א מבין אויף שכרות האט אמאהל געזאגט
 א גיטע בראנפען איז ווי א גיטער מלמד ד.ה. בשעת מעשה פיהלס מען עס נישט נאר
 זין גיטע עס לאחר זמן. צו ממלא זיין דעם בקשה אז די בראנפען זאל אראפ גיין גרינג
 אס בלע"ז הייסט אין ספודת האבען היינטיגע פאבריקען אנגעהויבען אריין צו מישען
 נרשידענע פלעיווערס אין טעמעיס צו מאכען די ברוינפען ספודט. אויף די זאכען קען
 זיין גרויסע חששות. מיר וועלען באהאנדלען זייערער מיז ברוינפען מיט זייערע באזונדערע
 זשות. ראש וראשון פון די אמעריקאנער ברוינפענס איז ריי וויסקי. דאס איז געמאכט
 נוארען פון דער תבואה וואס ווערט גערופען אויף ענגליש ריי. אין אויף אידיש קארן
 דאס איז נישט דער זאך וואס ווערט גערופען אויף ענגליש קארן אין אויף אידיש קאקארין)
 צו מין טיילס זיין אף צווי מינים - בלענדער אין סטרייט, על פי חוקי המדינה מוז
לענדער זיין פון צווי מיני וויסקיס ד.ה. איינער אן אלטערער ברוינפען און איינער
 יס אזוי אלט, כדי צו מאכען אז די צווי ברוינפענס זאל האבען א גוטען טעם צוזאמען.
 לייגט מען אריין ספירט פון וויין און געליצערין און פארשידענע בשמים און שארפע
 אכען וואס ווערט אין גערופען באטאניקאליס. עס איז זעלבס פארשטענדליך אז אויף די
 אכען איז דא גרויסע חששות. שפעטער וועט מען רעדען פון יעדע קאמפאני באזונדער און
 ויסרעכענען פינפטליך וועגען יעדער סארט באזונדער. סטרייט וויסקי איז נאר אין
 וויסקי אן די מיטונגען פון די אנדערע זאכען. ע"פ רוב איז כמעט נישט אן קיין חשש
 ויף די סארט ברוינפען אין מיר וועלען ברענגען פון יעדער קאמפאני באזונדער שפעטער.
 י טייערסטער בראנפען איז קאטש אין א סאך גענטשען אפילו חרדישע אידען זענען מכבד
 קלוג חבירו. וויל ע"פ רוב איז דא גרויסע חששות אויף קאטש. די קאטש איז געמאכט
 עווארען פון בארלי (בערשטיג) אין אמעריקא איז דא א געזעצט אז מען טאר נישט אריין
 זייגען בראנפען אלס צו ווערען אין געניצטע פעסער אין מען די קויפען דווקא גייע
 עסער. אין קאטשלאנד ווי די קאטש איז געמאכט איז נישט דא אזא געזעצט און פארקערט
 ארט נוצט מען דווקא גענוצטע וויין פעסער (יין נסך) ווייל דאס גיט אגיסען טעם.
 סאך געמען גענוצטע וויין פעסער וואס זענען נאך נאס פון וויין צו געבען גאר אגוטען
 עס. רובס ככולם לייגען אריין אסאך וויין שפירט ביי דעם בלענדען און אסאך לייגען
 וויין עכטע וויין (עס פארשטייט זיך אז אלע וויינען זענען יין נסך) וואס מעהר טאיער
 יער קאטש איז. איז אלץ דא מער חשש אז עס איז דא אסאך וויין. צום סוף פון ארטיקל
 וועלען מיר ברענגען פון יעדער קאמפאני באזונדער און בערך וויפיל מען לייגט אריין
 אבער דאס קענען מיר מיט פאראנפארטליכייט זאגען אז יעדע קאטש אפילו די קאטש
 קומט געפאקט אין א תפילין זעקעל. אפילו מען ברענגט אין שטיבעל אריין מיט א טליח
 זייטיל מיט א טערקישען טליח אין א שיינע ברייטע זילבערנע עטהה יהי" מי שיהי" ווער
 זס ברענג דאס איז שומר נפשו ירחק מהם. עס איז אויך דא א סטרייט קאטש אבער אין
 ומעריקא איז דאס כמעט נישט בנמצא. בערבען וויסקי ווערט געמאכט פון קארן (קאקארין)
 עמישט מיט אנדערע תבואה. ע"פ חוקי המדינה מוז דאס זיין 51% קארן. ע"פ רוב קומט
 זיט אריין קיין שום אנדערע זאך. עס איז פאראן א פאר קאנפעליס וואס לייגען אריין
 זאלשע קאליר וואס מיר וועלען רעדען דערפון ביי יעדער קאנפאני באזונדער אויך ביי
ערבען איז דא א סטרייט אין אבלענדער די סטרייט איז כמעט נישט דא קיין חשש אבער
 זיי די בלענדער בערבען קען מען אריין לייגען אביסעל ספירט פון וויין ממילא דארף
 מען זייער פארזיכטיג זיין. וואדקע קען מען מאכען פון יעדע תבואה אין יעדער פירה

אפילו פין די שאלעכטץ פון מאראנצען אין קארטאפעל. ע"פ רוב אין אמעריקא מאכט מען וואדקא פון קארן (קאקאריץ), אין די בעסטע קאמפאניס מאכען די וואדקע פון ווייטץ, אין וואדקע געט מען נישט אריין קיין שום זאך פין קאליער אדער טעם, און אין וואדקא מאכען די זאכען נאר כליא. דעריבער איז נישט דא קיין חשש אויף וואדקא. רג"ל איז זייער ענדליך צו וואדקא אין אויסזעהן און ווערט געמאכט פון די זעלבע זאכען וויא וואדקא אבער אין רג"ל שוט מען שוין אריין זאכען בעטאמט צו מאכען. וואס קען זיין א חשש? מיר וועלען ביים סוף ארטיקעל בע"ה ארום רעדען פין יעדע קאמפאני באזונדער, ראם איז געמאכט פין ראייער צוקר אין וואסער אן קיין שום אנדערע זאך. אבער עס איז אויך פארהאנדען פארטאריקא ראם און רז'אמיקא ראם וואס האט שוין יא פאלטשע קאליער אין פלעיוואר. וויא מיר האבען שוין געזאגט וועלען מיר רעדען פין יעדער קאמפאני באזונדער צום סוף. ברענדי און קאניאק ברענדי איז פון די טייערסטע בראנפיינס אבער באמח איז דאס נישט קיין אינפארטירטע בראנפין. ע"פ חוקי המדינה מוז ברענדי געמאכט ווערען פון וויין. קאניאק ברענדי מוז געמאכט ווערין פון א ספעציעלער וויין וואס ממש סתם יינס אין עס איז א איסור גמור. דעריבער זאל מען נזהר זיין נאר צו קוימען ברענדי מיט א הכשר פון ארב מובהק. דער וואס דער דאקטער האט עס געהייסען טרינקען קאניאק ברענדי זאל פרעגען דעם דאקטער אויב מען מעג טרינקען אן אנדערען שנאפס במקומו און אויב דער דאקטער זאגט ער מוז טרינקען קאניאק ברענדי זאל ער פרעגן א סאלה ביי ארב (ווייל עס איז נישט דא קיין כשערער קאניאק). ביי יעדען שמחה קען מען אויך טרעפן ווייבערישע שנאפס וואס רופט זיך ליקער. אויף די ווייבערישע שנאפס איז דא גרויסע חששות ווייל אחוץ דעם וואס רובם ככולם האבען וויין שפירט האבען אסאך אויך עכטע וויין אריינגעלייגט. אסאך האבען אויך געליצערין אין אנדערע טרפה זאכען צו געבין א גיטען טעם. ווייל עס איז דא אזוי פיל חששות אויף די מין בראנפין קענען מיר זיך נישט פארלאזען אויף די קאמפאניס אליין אין יעדער זאל נזהר זיין קויפען ווייבערישע שנאפס פאר זיין שמחה מיט א הכשר פון א רב מובהק. א יעדער זאל וויסען ! ! דאס שערי אין נוערמוס איז נעמען פין וויין אין חאטש זיי זענען אסאך מאל שטארק כמעט ווי בראנפען אין זייער אויסזעהן איז אין אויך וויא בראנפען איז דאס נאר סמיות עינים (אויגען פארבלענדונג) דאס איז ממש וויין אין א איסור גמור. (המשך יבא איה"ש במדריך הבא)

ה ש מ ט ו ת

המשך למכתב בענין חדש בקשר למה שכתבתי במכתבי הקודמים שיש באמעריקא חשש מבוטס רציני לאיסור חדש שלאחר סוכות, מופיע בשוק קמח שנסחף מחטה שנשרשה לאחר פסח, ברצוני להדגיש שליח מאן דפליג שהקמח שמופיע בכל חרף הוא מאותה שנה שמופיע בכל חורף הוא מאותה שנה שמופיע בכל חורף הוא מקציר אותה השנה. ולא משום מחסנים משום שחטה רזרבה באמעריקא מיצאח לארופה או שאר ארצות או נמכרת לארצות אחרות ומה שבא בשוק באמעריקא היא דק מחטה טרי מקציר האחרון, לכן ישנו חשש מבוטס לחדש בחדשי החורף באמריקא, עובדות אלו יכולות להתברר במשך החקלאות של ארה"ב ובהתקשרות עם טחנות הקמח הגדילות בארה"ב, שאני בעצמי התקשרתי עם הטחנות הגדולות ביותר ואמרו לי מה שכתבתי לעיל. בברכת החורה הצלחה בזכוי הרבים אברהם יצחק האפמאן

א בקשה פון מערכת וועד הכשרות

כס"ד

כדי מיר זאלען קענען אן גיין מיט אונזער הייליגער ארבעט זענען מיר שטארק גענויטיגט אין די פאלגענדע זאכען וואס מיר וועלן דא שרייבען,

(א) מיר נויטיגען זיך אין הילף פון יונגע לייט וואס האבען קארס כדי עס זאל אונז נישט קאסטען די גרויסע אוי-סגאבען וואס איז זייער שווער נאך צו קומען,

(ב) מיר נויטיגען זיך אין עסקנים וואס זענען אינטערעסידס גיין נאך קוקען אין קאמפאניס ווייל יעדע זאך ווערט געט-אהן דורך 3 אנשים תלמידי חכמים,

(ג) מיר נויטיגען זיך אין יונגע לייט וואס ווילען צו העלפן די פיזישע ארבעט ארויס צו שיקען פאר טויזענטער יודען דעם מדריך הכשרות,

(ד) מיר דעם גרויסען ציבור וואס פארשטייען אונזער

(ד) מיר בעטען דעם גרויסען ציבור וואס פארשטייען דאס

גרויסע ענין פון אונזער ארבעט זאלען אונז צו העלפען דורך שאפען יעדער איינער האטש 5 מעמבערס ווייל מיר ווי-לען נישט בעטען קיין געלט ביים עולם,

(ה) אויך נויטיגען מיר זיך אין יונגע לייט וואס זענען וויליג צו זיין ביי הילפיג אפאהר שעה אוואך און פארשי-דענע ארבעטען,

(ו) אזוי וויא אלעמען איז באקאנט דע הויכע פרייזען פון פאפיר אין דרוקען. על כן בעטען מיר בכל לשון של בקשה אז מען זאל נישט ווארטען אויף דערמאנונגען נעמט שוין

א פעדער אין די האנט אין שאעלט אויס א טשעק פון \$4 אין שיקט עס אריין, עס דארט אין גאנצען 3 מינוט - און מיט דעם וועט איהר העלפען מיר זאלען קענען אן מיט די

הייליגע ארבעט,

דעם וועט איהר העלפען מיר זאלען קענען אן גיין מיט די הייליגע ארבעט,

(ז) די פעסטעלונגען איז נאר חל ביו 2 חדשים ווייל נאך דעם איז מעגליך צו טוישען די אינגרידיענס, על כן זאל יעדער פארזיכטיג זיין און נעקסטון ירחון נאך צו קוקען

אויב עס נישט דא קיין ענדערונגען,

(ח) די וואס באקומען דעם ירחון אין ענפערען נישט האלטען מיר אז ער איז נישט אונטערעסירט מעהר און עניני כשרות ע"כ וועלען מיר ווייטער נישט שיקען פאר דייע,

נאר פאר אונזערע מעמבערס, און די וואס האבען נאך קיינמאל נישט באקומען,

(ט) מיר בעטען דעם עולם מען זאל פינקטליך שרייבען דעם נאמען-אדרעס-זיפף קאויט-מען זאל זיי קענען ליינען.

(י) אויב מען מופט זיך בעטען מיר מען זאל אונז באלט צו וויסען טאן . ותודה למפרע .

ה מ ע ר כ ת

פעסטשמעלונגען

מיר גיבען קיינע חכשרים. מיר שמעלען נור פעסט די פאקמען
עד מקום שידנו מגעת.

איינער

קימט נישט אריין קיין וועדזשטעיבל-
אוויל, און אין „בודווייזער“ איז דא גאר
א קליינער פראצענט וועדזשטעיבל
אוויל.

אינגרידיענטס

א סך מענטשען האבען א טעות און
ווערן אליין די אורטיילער, וויבאלד זיי
זעען די אינגרידיענטס אויף אן אר-
טיקעל ווערען זיי מבינים און אר-
טיילען און דער ארטיקעל איז כשר.
דאס איז אבער נישט ריכטיג! ווייל
אפילו און דאס זאל זיין אמת און אג-
דערע אינגרידיענטס איז נישט פאר-
האנען אין דעם דאזיגען ארטיקעל
ווערן די אינגרידיענטס — אדער דער
פראדוקט אליין — פרעפארירט אין
נישט כשר'ע כלים וכדומה נאך אג-
דערע חששים. דעריבער זאל מען זיך
קיינמאל נישט אליין סומך זיין דורך
אפלייענען די אינגרידיענטס.

בראנפענס

זע באהאנדלונגען.

בעיבי פודס

אויב וואָר מיר זענען נאָך נישט
געווען נאָכווען קיין איין קאָמפּאָני
וואָס פּראָדוצירט בעיבי פּודס, עס איז
אָבער שוין פון לאַנג פעסטגעשטעלט
געוואָרען דאָס זיי קאָכען זייערע אַלע
פּרוכט און גרינצייג פּראָדוקטען אין

דער עולם איז נישט באקאנט דאס
ביי קויפן פארטיג אויפגעקראכטע איי-
ער פון פאבריקען וואס האבען נישט
קיין הכשר, איז דא גרויסע חששים.
דעריבער זאל מען שטארק נוהר זיין
צו קויפען נור פון א פאבריק וואס
האט א הכשר.

אייזעס

אויף אלערליי אייזעס (פאפס אדער
דיקסיס) איז דא גרויסע חששים פון
מישונגען. דעריבער זאל מען שטארק
נוהר זיין נישט צו ווערן איינגערעדט
דאס אויף אייזעס איז גארנישט דא
קיין חשש. א טייל גיבען צו דאס וואס
האבען נישט קיין הכשר ווערן אזוי
געמאכט ווי די וואס האבען יא א
הכשר. עס איז אבסאלוט נישט ריכ-
טיג און מען טאר נישט קויפען קיין
אייזעס נאר וואס איז אויפן פעקעל
ארויפגעשריבען דער הכשר.

א"י

וועגען הכשרים פון ארץ ישראל זע
אויבען במדור „מהמתרחש בעולם ה'
כשרות“.

איסט

לויט ווי מיר זענען אינפארמירט,
איז אין „רעדסטאר — פלעישמאן“

- Cardamon Seed
- Celery Salt
- Celery Seed
- Cinnamon
- Cloves
- Coriander
- Cumin Seed
- Curry Powder
- Ginger
- Mace
- Marjoram
- Mustard
- Nutmeg
- Oregano
- Pumpkin Pie Spice
- Sage
- Sausage Seasoning
- Thyme
- Turmeric
- White Pepper

אָבער די פּאָלגענדע קויפּען זיי פּאַר-
טיג געמאַלענע און מיר האָבען נישט
געזען ווי עס ווערט פּרעפּאַרירט:

- Cayenne Pepper
- Chilli Powder
- Cream of Tartar
- Garlic Powder
- Monosodium Glutamate
- Onion Powder
- Poultry Seasoning
- Red Pepper

די פּאָלגענדע ווערן געקויפּט פּאַר-
טיג און ווערן פּרעפּאַרירט מיט

Calcium Stearate

- Garlic Salt
- Onion Salt

מיטן (U)

זעלבען קעסל וואו עס ווערט געקאכט
נייט. א סך ווערען נכשל און קויפּען
„ביעטש נאט“ אויפ'ן סמך ווייל עס
האט א (U) אָבער אין אמת'ן האט
„ביעטש נאט“ אפילו דעם (U) אויך
נישט אַלץ.

געשיר (טבילת כלייה)

מען דאַרף טובל זיין אַלע אַלומי-
ניום פּאַיל בעקעלאַך אויב מען וויל
דאָס נוצען מער פון איין מאל. אויך
דוּשאַרט וואָס מען האָט זיי אויסגע-
ליידיגט פּונ'ם אינהאַלט וואָס מען האָט
געקויפּט פּאַרטיקערהייט, איז גוט צו
טובל'ען.

געשיר (כשר'ן)

אַלומיניום געשיר דאַרף מען כשר'ן.
וועגן אַלומיניום בעקלעך זענען מיר
נאָך נישט געווען גאַכזוכען, מיר האָ-
בען אָבער געהערט פון פּאַרלעסליכע
קוועלן, אַז די בעקלעך וועלכע האָ-
בען נישט קיין „דעזיין“ דאַרף מען
זיכער כשר'ן.

געווירן

מיר זענען געווען ביי די פירמע
Hudson Tea & Spices co.
304 Messerole St., Brooklyn

מיר האָבען געפונען אַז די פּאָלגענדע
געווירצען רייבען זיי אַליין און זע-
נען פריי פון חששים:

- Allspice
- Anise Seed
- Arrow Root
- Black Pepper
- Caraway Seed

„פאפריקא“ ווערט נישט ערצייגט אין אמעריקע און מען קען נישט וויי-סען ווי אזוי עס ווערט פּרעפּאַרירט. אויך איז אין זומער צייט שכיח מילבען אין „פאפריקא“. ווער עס נוצט עס דאַרף עס האַלטען אין פּרידזשי-דעיר.

פון די פּאָלגענדע זאַכען זענען זיי נור דיסטריביוטאָרס:

Extracts —
Pure Vanilla
Pure Almond
Lemon (Terpenes)

האַניג האָבען זיי אונז געוויזען ווי אזוי זיי מאַכען דאָס. לפי דאות העין איז דאָס פריי פון זוששים.

וויטאַמינען

מען דאַרף שטאַרק נזהר זיין נישט צו עסען וויטאַמינען אָן אַ הכשר, ווייל אין וויטאַמינען ווערט אַרײַנגעמישט אַ סך מישוונגען וואָס קען אַפילו אַמאַל זיין אָן איסור דאורייתא.

וויפּער קרעם

דאָ גיבען מיר אַ בריף פון הרה"ג אב"ד מדעברעצין שליט"א:

צריך להיות נזהר מאוד מאוד מל-השתמש בוהיפּ-מילך, בדידי הוי עוב-דא שקאַמפּאַני אחד רצה שאתן הכשר על ווהיפּ-מילך. נשאתי ונתתי עם מנהלי הקאַמפּאַני לעדך ב' חדשים. והי' נראה בעיני שהכל בסדר ואפשר ליתן הכשר. אבל קודם שהשכתי ב' החלט לקבל ע"ע אחריות ההשגחה עשיתי תנאי קודם למעשה שרצוני לדבר עם הטשיעף קעמיסט של ה'

קאַמפּאַני. הלה בא לביתי עם בני חברותו. ואחר שדברתי עמו על כל פרט ופרט שאלתי אותו אם באפ-שרות לעשות ווהיפּ-מילך מתרבא (טי-רישע פעטטן). ועל תמיהתי הגדולה השיבני שהם בעצמם היינו הקאַמפּאַני שלו ג"כ עושה ווהיפּ-מילך מחלב בהמות בבית חרושת שלהם באותן כלי ומכונות (מאַשינען) שעושים מ' וועדשעטעיבל. עמדתי משתומם ותיכף אמרתי למי שרצה לעשות ווהיפּ-מילך בהשגחתי, שיחדל לדבר מזה, כי זה מן הנמנע. אלו האנשים בוודאי הם ג"כ מן הקוראים את מדריך הכשרות ויקיימו ויאשרו כל אלה הדברים ב' צורתם. אין ברצוני לפרסם שם ה' קאַמפּאַני אי' מקום בית חרושת שלהם וגם לא שם האנשים שבאו לבקשני על ההשגחה על הוהיפּ-קדים. ומה שהפעיל אותי לכתוב כל הנ"ל הוא בבחינת דאה מעשה ונזכר הלכה. היי-תי על סעודת ברית וראיתי קופסאות של ווהיפּ-קדים מונחים על השולחן והעולם מקצתם מסתם המון העם אבל גם לרבות יראים וחרדים לדבר ה' חסידים ואנשי מעשה שותים מהם. עמדתי משתומם. לקחתי קופסא אחת בידי לראות מי הבעל מכשיר ועל תמיהתי הרבה נדהמתי לראות שהרב המכשיר הוא רב בעלמא מאן דהוא שאני לעצמי לא הייתי אוכל מהש-גחה שלו אם הי' נתון הכשר על תפוחי אדמה. אבל על ווהיפּ-קרים שומו שמים. ע"כ כל מי שידאת ה' נוגע אל לבבו חלילה וחלילה אל יכניס לביתו ווהיפּ-קרים אך ורק שיש עליו חתימה מרב שיש לסמוך עליו דאשו ורובו מכל ענינים...

הק' משה שטערן

חותם בתוך חותם

עס איז אַ מצוה לפרסם נזהר צו זיין דאָס אייב אַ גראַסערי מאַן אָדער בוטשער און פּיש סטאָר שיקען דורך אַ דעליווערי באַי (וואָס איז נישט באַגלויבט כּפי דיני השׁו"ע). וויין, אָפּגעשוּנדענע אָדער געמאַלענע פּיש, אָדער פּלייש, דאָרף דאָס ווערן פּאַר־זיגעלט מיט אַ חותם בתוך חותם.

צו באַקען מצה ווערט געזיפט אַזוי ווי עס דאָרף צו זיין אויף אַזאַ קליינע זיפּ אָו עס איז נישט מעגליך אָו אַ ווערים זאַל אַדאַרעך גיין. יעדע פּאַהר וואַכען קומט אַריין פּרישע מעהל — עס ווערט גימאַכט פון מעהל אין וואַ סער. מען נעמט חלה פון יעדע מיירע.

מצה מעהל

די מצה-מעהל ווערט געמאַכט פון די זעלביגע מצה אויפן פּלאַץ אין מערערע סאַרטונגען.

עפענוואַרג צורעכמונג

מיר זענען געווען ביי די קאַמפּאַני Gravy Master, 11-48 44th Drive, Long Island City

וועלכע פּאַבריצירט פּאַרשידענע פרע־פּאַרירונגען בעטעמ'ט צו מאַכען מאַ-כלים, און מיר האָבען אויסגעפונען אַז עס קומט אַריינגעמישט פּאַרשי־דענע זאַכען וועלכע מיר האָבען נאָך נישט געקענט נאַכוזכען.

פאַמעיסטאָ טשיפּס

ביי פּאַטעיטאָ טשיפּס איז דאָ גרוי־סע חששים און מכשולים. דעריבער קען מען דאָס נישט עסען נור מיט אַ השגחה מעולה און משגיח תּמיד.

פּיללע פּיש

מען טאָר נישט קויפען קיין פּיללע פּיש נאָר אויב מען ווייסט אַז אַ שומר תּו"מ האָט דאָס צוגעריכט, אַזוי אַז מען האָט געזען די סימנים פּאַר'ן אַפּ־פּרצען.

לאַקשען פּאַרפּעל

מיר זענען געווען ביי דער פּירמע: Benett Food Co., 12-22 30th Ave., Long Island City

און מיר האָבען געטראַפּען דאָס אויף זייערע: לאַקשען, פּאַרפּעל (געשני־טענע און געריבענע) און באַוטייס — איז נישטאָ קיין חשש פון מישונגען. אייער קויפען זיי נאָר פון Quality Egg Co.

וואָס האָט השגחה. די מעל ווערט נישט געזיפט.

מאַרשמאַלו

ביי מאַרשמאַלו איז דאָ גרויסע חש־שות און מכשולים. דעריבער קען מען דאָס נישט עסען נור מיט אַ השגחה מעולה פון אַ משגיח תּמיד.

מצות

מיר זענען גיוועהן ביי "הורוויץ מאַרגאַרעטען מצה בעקעריי", מיר האָבן גיזעהן די מצה וואָס מען באַקט אַ גאַנץ יאָהר (נישט פּסח'זיגע).

מיר האָבען געפונען אַז דאָס מעהל

צוקער

מיר זענען געווען באזוכען די פיר-

מע

Amstar (Domino), Brooklyn

און מיר האבען געפונען אז עס איז
אין די פאלגענדע פראדוקטען נישטאָ
קיין שום חשש אפילו מאַרגאַרין צו
קאָנטראָלירען די שוים — וואָס ביי
אַנדערע קאַמפּאַניס ווערט דאָס אַג-
געבליך אַרײַנגעלייגט — ווערט ביי זיי
נישט גענוצט.

Crystal Domino Tablets

Hostess Tablets

Granulated Sugar

Confection Sugar

Brownulated

Sugar n' Cinamon

ראַק קענדי

מיר זענען געווען ביי די קאַמפּאַני
Gravy Master, 11-48 48th Street,
Long Island City

וואָס אָנגעבליך זענען זיי די איינציגע
וואָס מאַכען די ראַק קענדי, און ווי
מיר האָבען דאָרט געזען איז נישטאָ
קיין שום חשש אויף די קענדיס.

אגב, טוען מיר צו וויסען אז מיר
ווייסען בידיעה ברורה ע"י אנשים
נאמנים, אז עס איז פאַראַנען פיש-
סטאַרס שומרי תו"מ וואָס זענען ליי-
דער נישט מדקדק און קויפען פאַר-
טיגע פיללע וואָס האָבען שוין נישט
אויף זיך קיין סימנים און פאַרקויפען
דאָס פאַר אידען שומרי תו"מ. מיר
שטעלען זיך אין פאַרבינדונג מיט זיי
און אויב זיי וועלען נישט אויפהערן
ח"ו דאָס צו טאָן, וועלען מיר מפר-
סם זיין זייערע נעמען.

פלעסטיק קאפס

מיר זענען נאָך נישט געווען באַ-
זוכען די קאַמפּאַני וואָס מאַכט פלעס-
טיק קאפס און פאַרשידענע קאַנטעי-
נערס פון פאַפיר וועלכע ווערן גע-
קאָטעד. מיר האָבען אָבער טעלע-
פאַנירט פאַר אַ גרויסע קאַמפּאַני וואָס
האָבען געזאָגט אז עס קומט אויס-
שליסליך פון כעמיקאלען וועלכע
ווערן ערצייגט פון פעטראַלעאום.

פרוכט פון א"י

זע באַהאַנדלונגען.

באהאנרלונגען

פּרוכט פון א"י

(ב) וועגען די שמועה פון הג"ר יעקב קאמינעצקי שליט"א, אט ררו"קען מיר איבער אַ בריעף וואָס הגר"י שליט"א האָט געשריבען איבער דעם דאָזיגען ענין:

... ע"ד מש"כ בדבר פירות א"י שיצאו לחו"ל שכו' שהן פטורין מתו"מ היינו דוקא שיצאו קודם מירות אבל אם נתחייבו כבר בא"י אסורים הן כטבל גמור ולא נפקע איסור זה מהם והי' יכול לעשר גם בכרכה אלמלי היו ודאי חייבין אבל מכיון שנהגו להעמיד משגיחים על המעשרות גם אפשר שגם הבעלים בעצמן תורמין ומעשרין א"כ אינו אלא דמאי והי' מפריש דמאי אינו מברך. ומש"כ בס' ערוך השולחן היינו משום דבזמניהם לא היו פירות אלו מצויים שהיו מתקלקלים בדרך הבאתם ולפיכך כ' ש"י אינו מצוי... יעקב קמנצקי."

לויט די אַלע בעווייזונגען זענען מיר נאָכאמאָל מעורר דאָס עס איז גלייך נישט צו קויפען פּרוכט פון א"י וויבאַלד מען דאַרף דערפון אָפּשיידען תרו"מ און נישט אַלע זענען בקי, אויך ברענגען מיר דאָ אַ וויכטיגען בריף וואָס איז מעורר איבער דעם ענין:

זיידא אליעד זאב רחנבוים
בן כ"ק הרה"צ שליט"א מקרעטשניץ
קרית אתא ש"כונ ס'געט, 04-728776
בס"ד. חודש סיון תשל"ד

לכ' מערכת וועד הכשרות ובראשם
הה"ג האדיר המפורסם בכל קצווי תבל

אין צוזאמענהאנג וואָס מיר האָבען מעורר געווען אַז פון פּרוכט פון א"י (צו מערסטנס איז שניח דאָ יפו אַראַנזשען) וועלכע ווערן געשיקט קיין אַמעריקע, דאַרף מען אָפּשיידען תרו"מ, און וויבאַלד נישט יעדער איז בקי איז ריכטיגער נישט צו קויפען די פירות, האָבען מיר באַקומען בריעף וועלכע זענען מעורר אויף צוויי זאָ- כען: (א) דאָס מען זאָגט אַז מען שיי- דעט יאָ אָפּ תרו"מ, (ב) דאָס הג"ר יעקב קאמינעצקי שליט"א האָלט אַז פירות א"י שיצאו לחו"ל זענען פטור מתו"מ.

מיר דריקען אויס אונזער טיפען דאַנק אונזער חשובין פאַראינטערע- סירטען מיטהעלפער מו"ה יוסף מתת' לעהמאָן שליט"א, וואָס ער האָט אונז צוגעשטעלט אַלע אינפאָרמאַציעס א"י בער דעם דאָזיגען ענין, ווי פאַלגענד:

(א) עס איז אמת אַז דער קאָנסור לאָט פון דער מדינה דאָ אין אַמעריקע ערקלערט דאָס מען נעמט יאָ תרו"מ כדין, איז עס אָבער פאַרפירערש, ווי עס לייענט זיך פון דעם פאַל- גענדעם בריעף:

... תרומות ומעשרות אין מפריי- שים כאן מהתוצרת היוצאת לחו"ל, ע"כ בדרך כלל צריכים להפריש תו"מ. — בשנה זו יש להפריש בלי ברכה.

אונטערגעשריבען פון הרב א. ה. סנדומירסקי, מרכז.

החרדית דעיד הקודש ירושלים שי-
סידרו בכל המקומות משגיחים שמפ-
רישים תרו"מ כראוי ובפרט בבתי ה-
חנות שמוכרים פירות וכו'. יש בכל
יום מודעה מטעם הביד"צ שהופרשו
תרו"מ באותו היום. לכן כדאי מאוד
שהוועד הכשרות יתן לב לדבר הנ"ל
לסדר משגיחים בכל חנויות שמוכרים
פירות מא"י וכו' שיפדישו תרו"מ כ-
דאוי. ותודיעו לאחב"י באיזה מקומות
יכולים לקנות בלי חשש וכ"כ באיזה
מקומות אין מכניסים כלל פירות א"י.
ולזהזיר מאוד את הבעלי החנות ה-
חרידים לדבר ה' שבל יכשילו את
אחב"י באיסורים. ובזה אסיים שה'
יהי' בעזרכם ובכל אשר תפנו תשכילו
ותצליחו.

בכבוד רב,

מנאי הק' זיידא א. ז. דונבוים
ר"מ בישיבת קרעטשניף

הרב מ' שטרן שליט"א ראב"ד דקהל
יסודי התורה בבארא פארק.

הנה שמעתי ש"ל על ידכם ירחון
בשם מדריך הכשרות וזה תועלת גדול
לאחב"י ועדיין לא זכיתי להנות מזה
ע"כ אבקשכם לשלוח לי בהקדם האפ-
שדי ור"פ סך 10 דולר.

ואגב רציתי לעורר שהיות שנתדבו
מאוד היצוא מא"י לחו"ל ובפרט פירות
א"י נמכרו בכל השווקים בחו"ל ורבים
נכשלים באיסורי טבל כמבו' ברמב"ם
הל' כב ובראב"ד שם ובלח"מ עיי"ש.
ועוד בהדבה פוסקים אשר לא העת
להאריך. ואנשים ונשים קונים פירות
מחמת חוסר ידיעה. ע"כ מוטל על
הרבנים שליט"א דשם לעורר ולדרוש
ברבים גודל חומר האיסורים בענין
הנ"ל, וכ"כ בבתי הספר לבנות הנקרא
(סקול) ילמדו את בנות ישראל שיהיו
נזהרים באיזה מקומות שקונים ומה
שקונים וישר חילא להביד"צ דעדה

We do not give "Hechsheim," we only ascertain the facts about each product as far as possible.

Baby Foods

As of yet no baby food factories were visited. However, it has been known for many years that fruits and vegetables are cooked in the same pots as non-kosher foods. *Not* all Beech Nut Foods have certification and one should therefore be careful before buying baby food.

Delivery

If wine, fish, or meat is sent with a delivery boy who has no trust according to the Shulchan Oruch, the must have *a seal within a seal*.

Eggs

One should be careful in buying eggs since there are many problems and only those eggs under supervision should be used.

Fillet Fish

One must be careful when purchasing fillet fish to be certain that a frume Yid saw the fillet before it was *filleted*.

Through reliable people we know that Shomer Shabbos fish

stores are purchasing fish fillets that do not have the *simonim* on them. We are contacting them and we hope they will stop this practice.

Gravy

We visited Gravy Master, 11-48 444th Drive, Long Island City, we could not check many of the ingredients that are used.

Hard Aluminum Pots

Aluminum pots need to be kashered before using. Regarding soft aluminum foil pans, we did not visit any of the plants but we have heard from reliable sources that those pans that do not have "design" need to be kashered.

Ices

On all types of ices (pops and Dixies) there are questions of unknown ingredients. One should not be fooled into thinking that ices need no supervision, and that those that have supervision are exactly the same products as those that have not. It is not so and no ices should be bought without supervision.

Ingredients

Many people mistakenly believe that by reading the ingredients on a package they can determine whether it is kosher or not. This is a total error. The article may contain unlisted ingredients. Also the article may be prepared in utensils used for non-kosher articles, etc. Therefore, no one should decide the kashrus of an item on the basis of reading the ingredients.

Jars

Jars whose contents have been emptied should preferably be immersed before being used.

Marshmallow

As is known, marshmallow needs a constant reliable supervision.

Matzos

We visited the Horowitz Margaret Matzo Bakery and we observed the baking process for the year round matzos (not for passover). The flour is being sifted properly to such an extent that there is no possibility for worms to pass through the sifting screen. Every few weeks fresh flour is delivered to the bakery. The matzos consist only

of flour and water. Chala is taken from every dough.

Matzo Mehl

The Matzo Mehl is ground from the same matzos on the premises in a variety of thicknesses.

Noodles

We visited the Bennett Food Company, 12-22 30th Avenue, Long Island City. We found that their farfel, bowties contain no other ingredients except flour, eggs, and oil. The egg supplier is the Quality Egg Co., which is supervised. The flour is not sifted before use.

Plastic Cups

We did not visit any companies. But in telephone conversations with a large company we were told that only petroleum products are used in producing plastic cups.

Potato Chips

Potatoe Chips require a constant supervision of a qualified supervisor.

Rock Candy

We visited Gravy Master, who seem to be the only makers of

rock candy, and found no questions.

Soft Aluminum Foil Pans

It is necessary to immerse aluminum tins if they are to be used more than once.

Spices

We visited the Hudson Tea & Spice co., 304 Messerole Street, Brooklyn, and found that the following spices are made by the company itself and are free of questions:

Allspice
 Anise Seed
 Arrow Root
 Black Pepper
 Caraway Seed
 Cardamon Seed
 Celery Salt
 Celery Seed
 Cinnamon
 Claves
 Coriander Seed
 Cumin Seed
 Curry Powder
 Ginger
 Mace
 Marjoram
 Mustard
 Nutmeg
 Oregano
 Pumpkin Pie
 Pumpkin Pie Spice
 Sage

Sausage Saesoning
 Thyme
 Turmeric

The following spices are bought ready prepared and we did not see their preparation:

Cavenne Pepper
 Chilli Powder
 Cream of Tartar
 Garlic Powder
 Monosodium Glutamate
 Onion Powder
 Poultry Seasoning
 Red Pepper

The Following are bought and prepared and contain calcium steriate that has supervision: Garlic Salt, Onion Salt.

Paprika is not made in America and we do not know how it is prepared. In the summer paprica developes worms and it should be refrigerated.

Hudson distributes the following extracts: Pure Vanila, Pure Almond, Lemon (Terpeneles).

We were shown the process to make honey and it seems free of questions.

Sugar

We visited Amstar, Domino, in Brooklyn, and found that the following products have no questions (anti foaming agents are not used):

Crystal Domino Tablets
 Hostess Tablets
 Granulated Sugar
 Confection Sugar
 Brownulated Sugar
 Sugar n' Cinnamon

Vitamins

One should be very careful not to use vitamins without supervision. Many tablets contain items that are forbidden.

Whipped Milk

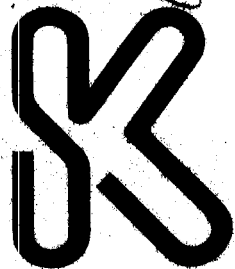
It is known that whipped milk can be made with non-kosher fats. Therefore no whipped milk without a proper hechsher should be used.

Yeast

Fleischman Redstar contains vegetable oil. Budwiser contains a minute percent of vegetable oil.

**WE MIND
 YOUR OWN
 BUSINESS
 When...minding
 our Business,
 in helping you
 to build profits
 through Advertising.
 WE MEAN BUSINESS!**

S.K. STUDIO
 1617-44str.
 Brooklyn, N.Y. 11204
 (212) 853-1526

Sam Knopfler

בני ישראל

משכן

CHASSIDIC AND ORTHODOX

JEWISH FAMILY SERVICES

MISHKON B'NAI YISROEL, INC.

Child Caring Agency

FOSTER HOMES WANTED

חסידשע און ארטאדאקסישע אידישע פאמיליעס ווערען דרינגענד געזוכט.

רופט „משכן“ 6570-851, 8811-771, 5298-756
אדער שרייבט 1481 — 58 טע סטריט, ברוקלין, נ. י.

קרובים קענען האלטן די משפחה צוזאמען

אויב איר האט א קרוב מיט א קינד וואס קען ניט געהאלטן ווערן אין דער היים, קענט איר זיין א פאסטער-מוטער פארן קינד און קריגן גוט באצאלט

די מיטגלידער פון משכן טוען זענען העכסט קואליפיצירטע פראפעסיאנעלע פאמיליעס. און צוזאמען מיטן בארד און דירעקטארס, זענען שומרי תורה און יראי שמים.

BUILDING FUND CAMPAIGN FOR THE GIRLS RESIDENCE

Buy a Brick Today and Build a Future for a Jewish Child

— מיר נויטיקן זיך אין פאנדען פאר דער מיידעלשער רעזידענץ געביידע.
— עפענט אײער הארץ און אײער האנט, אז מיר זאלען קענען עפענען די טירן פון משכן!
— שיקט אײער ברייטהארציגען ביישטייערונג איצט, האט א חלק אין דער גרויסער מצוה!
פאר רעפערענצען, אפליקאציעס און אינפארמאציע, ביטע רופט: 6570-851 (212) אדער שרייבט צו:

MISHKON B'NAI YISROEL, Inc.

1481 — 58th St., Brooklyn, N. Y. 11219

מרת בת שבע מאנדעל, גרינדערין

אינדאסטריט 199 :

הרב ר' משה פיינשטיין, הרב ר' משה בייק

הרב ר' משה שטערן, דעבריינינער רב

Mishkon is a non-profit tax exempt Organ.
Endorsed by the Union of Orthodox Rabbis
of the United States & Canada.

Yes, I want to buy a brick for the Building of MISHKON and I am enclosing my donation in the amount of \$18.00

Name

Address

City

444 454 464 474 484 494

בימים הכי קרובים אפשר יהי לראות בכל בית כפחר ספרים

הש"ס החדש של אוצר הספרים

כרך אחד לדוגמא בכריכה הכי מפוארת מן
היוצא בקרוב

בעשרים כרכים בהוצאה יותר משופרת

בית מסחר והוצאת הספרים „אוצר הספרים” אשר לפני רבות בשנים הי' מן הראשונים להוציא
ש"סים וכל ספרי קודש באוה"ב מתפאר להודיע שכבר נגמרו בע"ה כל ההכנות להוצאת

הש"ס „אוצר הספרים” היותר שלם ומהודר
בעשרים כרכים מפוארים

עם מעלות והוספות הכי מפתיעות ובכל זאת

יהי המחיר בתכלית הזול, והנה כמה ממעלותיו:

- מפרשים חדשים, הגהות נכבדות, חידושים יקרים מגדולי התורה שעדיין לא ראו אור הדפוס.
- נייר חזק ואמיץ יפה ונהדר שבעל בהחיר הבטיח קיומו למאה שנה.
- כריכה מיוחדת במינה המצאת הטכניקה החי מחודשת המבטיחה קיום לדור דורים. הש"ס בכריכתו הזו,
הוא הראשון במינה אשר לא יהנה בו גבות קרועים ודפים גופלים.

עשו ריזורבציות לש"ס אחד עוד היום לרגל ההוצאה המצומצמת

* * *

ראה זה חדש

סידור אוצר התפלות

בהוצאה חדשה מהודרת כפורמאט גדול בשני כרכים

S. GOLDMAN — OTZAR HASEFARIM, Inc.

IMPORTERS & PUBLISHERS OF HEBREW BOOKS

33 Canal Street, New York, N. Y. 10002

Tel.: ORegon 4-1707 or 260-0520

רפואה דראג סטאר

עם איז דאָ ביי אונז צו באַקומען אַלע מעדיצינישע,
קאָסמעטיקס, „העלד פוד”, נאַטירלעכע ווייטעמינעס,

און אַלע כשר'ע וויטאַמינים

מלפון: 387-0021

— פרי דעליוועריס —

כתבי יד עתיקים

המעוניין בכתב יד של

הצה"ק ר' הלל ל"ש

מקאלאמאיע על חכמת

הקבלה יפנה אל

התלפון 384-5055

הצ'לח רופס: 3871750

להתודע ולהתגלות

160 עופות לשעה.

(ד) דאס ווייקען און אויסזאלצען ווערט געמאט מיט זאלע הידורים.

(ה) ביים עפענען די עופות איז דא א משניה א בר ממכא וואס פארשמיט אין עניני הוראה, ווייל עס איז וויער שכיח שאלות אויף בני מעים, צומות הגידון, שכירת העצמות וכו'.

(ו) די שאלות זייקע עופות ווערען ביי אונז נישט גענוצט.

(ז) די עופות ווערען אין גאנצען געעפענט צום זאלצן, און די האלדז פארען ווערען פרויסגענומען, און די דם בעין פונם גארגעל ווערט אויך פארעפענומען.

(ח) מיר האבען שוחמים משניהים ת"ח און יר"ש מרכיב, מוסחים פורוסמים כאמנותם, הנהגת ביתם והיגיון בניהם הוא על מהרת הקודש.

(ט) די שובי"ם משניהים ווערען געזאלט גאר דורך דעם רב המכשיר.

(י) אונזער שגחחא און אחריות איז גאר אויף די בלאט בעס מיט דעם זיגעל, בחשגת אב"ד דעברעצין שלים"א.

משה פרידמאן — 384-0587

וועד השחיטה דעיר תהרידי ר'בארא פארק

לכל ידידינו ואנשי שלומינו דעיר רבני ניו יארק שיהי'!

מיט גרויס פרייד לאזען מיר וויסען דעם גאנצען ציבור תהרידי אין שטאט ניו יארק, אז עס איז אונז ב"ח געלונגען אויפצושטעלן אן אייגענע שחיטה פון עופות, דא אין ניו יארק אונזער דער שפרענגער השגחה פון **הרה"ג מוה"ר משה שמועלן אב"ד** דעברעצין שלים"א... די תקנות און הידורים פון אונזער שחיטה איז ווי פאלגענד:

- (א) ביי יעדער שחיטה וועט זיין א טפעציעלער משגיח אויפ'ן פלאץ און וועט בודק זיין דעם חלף נאך יעדע 10 — 8 עופות (ווי עס שמיים פארש אין שמ"ח סי' י"ח סעיף כ' אין דרכ"ת סי' א' ס"ק רט"ו ח"ל תקנה זו קדומה והבאה במהרי"ק ונתחדשה בימי הב"י וכן כדורות האחרונים, וכן כספר מעשה רב שהגד"א מוילנא ז"ל אמר שמוטב לאכול מאכלי חלב בשבת מלאכול משחיטה שלא היה אחד עומד על גביו של שוחט וכן המנהג וכו' עכ"ל).
- (ב) מיר ניבען אכטונג מען זאל נישט ווערען די קעסטל לען מיט עופות וועגען חשש ריסקו אברים.
- (ג) די שחיטה איז א שחיטה מתונה מיט ישוב הדעת, מיט באשטעלונגען זיך ווענדען אויף דעם טעלעפאן צו:

בית הספרים דבארא פארק
(געווען קאראים)

4408 14th AVE. Tel. 871-2280 BROOKLYN, N. Y.

מיר וויינען מדינת דאס מיר מאכען א גרויסען ערעפענונג סעיל
GRAND OPENING SALE
אויף אלגעמיין ספרים ותשמישי קדושה
מיר זאלען וויסען דאס מיר האבען דעם גרעסטען אויסוואל פון אלגעמיין
ספרים ווי שייסן, ספרים הלב, שו"ת, ספרי דרוש, וכו' ספרי קדוש
ותשמישי קדושה.
סופר מימחה מתקן ומגיה ומכיר ספרי תורה, תפילין וסוחות
מגילות מפורסמים במחירים.

בלי קדוש, עשרות, פליתים, שיעורשע וכו'. פליתים פנינים, יארמולקעס,
רעקארדס, מנורות, פלית תפילין ביטלען, מארטיגע און צו פארען
לעשענע קרבו מנחת ספרים און מחזורים, גארשילען, קישלען,
שטרות, אחרונים.

זאלעט צו ביליגסטע פרייען

אירערס פינקטליך אויסגעפאלט

הרב קאלמיש פינטער

בן הרב אב"ד ד"ק זאלצבורג

387-0654

אדער 387-3616

BUDGET CAR SERVICE

FOR ALL OCCASIONS

AIRPORTS, WEDDINGS, HOSPITALS, ETC.

קארס אויף שמחות, עירפארט, שפיטאל אאז"וו

REMEMBER:

SERVICE IS OUR BUSINESS!

פליס מאכט רעזרוויישען כפאהר

מודעה נחוצה

לכל בתי כנסיות בתי מדרשות
ת"ת, ישיבות, בתי חינוך לבנות

מבית מסחר ספרים

משה חנוך גרינפעלד

4412 — 15th Avenue

Brooklyn, N. Y. 11219

Tel.: 871-8885

o

יש לנו תמיד בשבילם מחסון גדול של כל מיני ספרים, מש"ס גדול ועד סידור קטן, מחזורים, סליחות, תיקון להו"ר, קינות לת"ב, כל מיני ספרי לימוד לבתי ספר ולה"ת, טליתים, פרוכות, מעילים, מפות, תפילין, מזוזות, ציצית וכל תשמישי קדושה, מתנות יפות לחתנים ולבתי מצוה וכו' במבחר גדול.

חברה מפיצי תורה ממשפחת „סול אריה“

בנשיאות הרה"צ מהר"ר אליעזר עהרענרייך שלימ"א הרב ממאד יצ"ו

נודעה רבה לאודייטא

אך זה יצא לאור בהוצאה שלישית הספר הנפלא

שערי אפרים

על הלכות קריאת התורה והתנהגותיה משעת הוצאתה עד שובה למנוחתה

מהגאון ר' אפרים זלמן מרגליות מבראדו זצ"ל

בעהמח"ס מטה אפרים על ימים נוראים, שו"ת בית אפרים וש"ס

זגלזה אליו שלשה פירושים:

(א) פתחי שערים מהגאון המחבר זצ"ל

(ג) שערי חיים

מהגאון ר' חיים צבי עהרענרייך זצ"ל

אבדק"ק ה' מאד יצ"ו

בעהמח"ס קצה המטה על המט"א וש"ס

(ב) שערי רתמים

מהגאון ר' שבתי ליפשיץ זצ"ל

המ"ץ דק"ק אורשווא יצ"ו

בעהמח"ס ברית אבות על הל' מילה

קיצור של המפתח הנמצא בהספר שערי אפרים ונחלק בעשרה שערים:

שער א' — דין הקוראים לעלות לתורה	ובו ל"ו פסוקים
שער ב' — דיני חיובים לקרותה, ומי נראה מפני מי	ובו ס"ז "
שער ג' — דין הנהגת הקורא בתורה	ובו י"ט "
שער ד' — דין העולה לתורה והנהגות הצבור בעת קריאת ודיני	
הסדרות	ובו ל"ה "
שער ה' — דין טעות שנמצא בפ"ת בשעת הקריאה	ובו כ"ח "
שער ו' — דין טעות חסר ויתו' והליף שנמצא בשעת הקריאה	ובו ס"ד "
שער ז' — דין כנין הקוראים ונשבת וי"ט ושאר זמן קריאת	ובו ל"ט "
שער ח' — דין קריאת המוקדים ור"ח והנוכה ופורים ור' פרשיות	
וש"כ ותענית צבור	ובו קי"א "
שער ט' — דיני ההספדה וזכרותיה	ובו מ"ז "
שער י' — דין הוצאה והנחתה וגלילה וקריש ויה"ד והזכרות נשמות	
והה"ד וזכרת החודש	ובו מ"ז "

הוצאה חדשה ומתוקנת בצירוף הקונטרסים הללו:

- (א) **ויגד משה על עניני קריאת התורה** מהגאון ר' משה יתיה ב"ץ זצ"ל מסעודאדאעלי יצ"ו, בעהמח"ס ויגד משה על הלכות פסח וש"ס
- (ב) **ויצבר יוסף כולל דיני ומנהגי וסדר חינוך ספר תורה**, מהגאון ר' יוסף הכהן שווארפיץ זצ"ל מנאמסווארדיין, בעל הירחון וילקט יוסף וש"ס.
- (ג) **צפנת פענח על הלכות גזיות ס"ת**, מהג"מ יוסף הכהן שווארפיץ זצ"ל, עם הגהות והערות אוצר זצ"ים מהגאון ר' חיים יהודה עהרענרייך זצ"ל.
- אבדק"ק דעווא — הווסטה יצ"ו, בעל הירחון אוצר החיים וש"ס.
- (ד) **סדר חינוך בית הכנסת** מהגאון בעל בית נפתלי זצ"ל.

בשורת ספר חדש מאוד נעלה

הגני להודיע כי ת"ל הופיע

ספר נפש ישעי'

בשני חלקים

על מאכלות אסורות, אוצר גדול של דיונים, שו"ט ומאמרים

כולל 552 עמודים בגודל 6x9

בחלק הראשון ובו ל"ח פרקים, שלקטתי בעזר צורי וגואלי מדברי חז"ל בש"ס בבלי וירושלמי, מדרשים, זוה"ק, תיקונים וספרי הראשונים וכו', ודבריהם הק' תוצבים בלהבות אש, מלהיבים נפש האדם לשמור מאוד, לברוח ולהסתלק אפילו מן הספק. נדפסו בו גם תמונות וציורים של הדברים הצריכים בדיקה מתולעים ומילבן וכו', ותמונות של הרבה מיני דגים שאסורים לאכלם, והוספתי בו הרבה סיפורי מעשיות מצדיקים הק', אין שהזכירו בקדושת המאכלות, וגודל כח הרגשתם אפי' ע"ד שהורה בה חכם וכו'. ג"כ הבאתי בו תשובה ארוכה מרבן של כל בני הגולה כ"ק מרן אדמו"ר מסאטמאר שליט"א, בענין שעכשיו אשתני הרבה לגרועותא בניופים ותחבולות, והקונים נכשלים הרבה לקנות דברים שהם בלי השגחה עד כרי כך שנעשה להם היתר וקשה להפרישם מהרגילות, ורוב ההכשרים הסומכים על המשגיחים עלולים למכשולות גדולות אשר בעלי הפאבריקען יוכלו להטעותם שלא ידעו מאומה בין ימינם לשמאלם ולא רבים יחכמו להבין תחבולות התגרים ומעשה המכונות והפאבריקען וכו'.

בחלק השני ח' פרקים, כולל החששות האפשריות בכל מיני מאכלות ומשקאות המורכבים ומעורבים בחומר איסור, ולהעיד על אמיתותם ואפשריותם, הצגנו עדותה של הממשלה (אגריקולטור דפארטמענט), כמו"כ עדותן של חברי הביד"צ דעדה התרדית בירושלים, והודאות וידיעות לכל ימות השנה, ידיעות על מצרכי מזון שונים שהם בהכשר רבתינו הבד"צ שליט"א ללא שום חששות. והודעות על מיני מזון שיש עליהם חששות איסורים שונים וכו' (הרשימה לפי סדר הא"ב).

הספר כולל חמשה מפתחות:

- (א) תוכן כל ענין לפי טרד הפרקים.
- (ב) מפתח הענינים לפי סדר הא"ב, בערך חמשה עשר מאות ענינים, כרי שיהי' בנקל למצוא כל רבו ודבר על מכונו בלי חיפוש.
- (ג) מפתח לדברים הצריכים בדיקה לפי א"ב. בסדר מאה ענינים.
- (ד) מפתח סיפורי המעשיות.
- (ה) מפתח הספרים לפי א"ב, בערך מארבע מאות ספרים.

מחיר הספר הוא סך \$5.00

הספר הזה נתון לכל איש חרדי הרוצה לידע בידור מהמאכלים השכיחים לבל יגעיל בהם נפשו, שבעו"ר נכשלים בו הרבה מאח"כ להכניסם לבתיהם בלי יודעים שהם נו"ט ממש, או עכ"פ איסור דרבנן וחמורים דברי סופרים וכו'. וכן חיזוק ואומץ מתוך דברי הסה"ק על ענין זה.

* * *

בקשה גחוצה מכל רב ומורה הוראה

היות שבדעתי להוציא לאור בזמן קרוב חלק שלישי מספר נפש ישעי' כנ"ל, ע"כ אבקש מכל התלמידי חכמים שיואילו בטובם לזכות את הרבים לכתוב ולהמציא לי הערותיהם על הספר נפש ישעי' ב' חלקים, או כל מין העדה ובכידון או חידוש בעניני כשרות המאכלים, ואדפיסם איה"ש בחלק השלישי בשם אומדן, וזכות הרבים יהי' תלוי בהם.

כתובת המחבר:

RABBI SHLOM JUDA GROSS

331-2507

1472-79 Street, Brooklyn, N. Y.

11228

כשורה טובה ליהדות חרדית

זה עתה יצא לאור

מדריך הכשרות

מאת התאחדות הוקהילות דעיר החרדית בארא פארק

בפיקוח הח"ג מזהר"ר

אדמו"ר משה שמרן שליט"א

אב"ד דקהל יסודי התורה (מלפנים אב"ד דעברעצין)

כולל תשובות ומכתבים וכיוריים בענין המאכלים לפסח ולכל ימות השנה
החיבור „מדריך הכשרות” הוא חיבור יחיד במינו, כשמו כן הוא, מדריך ומורה דרך
הכשרות, לכל מיני מאכלים המותרים והאסורים לפסח ולכל ימות השנה

* * *

זאת הפעם הראשונה בתולדות היהדות החרדית בארה"ב שהופיעה לאור עולם
רשימה גדולה מהמון מאכלים המותרים והאסורים

הרשימה היא דבר נחוץ בכל בית יהודי המדקדק בכשרות המאכלים
אפשר כבר לקבל מדריך אייר-סיון תשל"ד, וכן גם המדריך מחדשי אדר-ניסן ש"ז

דמי החתימה לשנה בארה"ב \$4, בשאר מדינות \$5

VAAD HAKASHRUS

P.O.B. 56

BROOKLYN, N.Y. 11228

פאר אינפארמיישן רופפ :

הרב יעקב מושקוביץ

אין אונג פון 9 ביז 10.30

מלפון : 627—2378

MADRICH HAKASHRUS

5734

June-July, 1974

Vol. 1, No. 3

Published by the
VAAD HAKASHRUS

- ליינט און פארשפרייט דעם מדריך הכשרות
- פאר אדווערטייזמענט רופט : 627-2373 פון 9 ביז 10:30 אין אונט
- מיר נעמען נישט אן קיין אדווערטייזמענט אויף א זאך וואס דארף האבן א הכשר
- די שענסטע מחנה — שיקט אריין א אפליקיישן פאר נאענטע

Annual Subscription \$4.00

